

Luua Metsanduskooli sisehindamise aruanne 2016 2021

Sisukord

1. Üldandmed õppeasutuse kohta	3
2. Õppeasutuse lühikirjeldus ja eripära	3
3. Arengukava 2016 – 2021 eesmärgid ja hinnang nende täitmisele	4
4. Sisehindamissüsteemi lühikirjeldus.....	9
5. Sisehindamise aruande analüüsiv osa	9
5.1. Õppe- ja kasvatusprotsess	9
5.2. Eestvedamine ja juhtimine.....	23
5.3. Personalijuhtimine.....	25
5.4. Koostöö huvigruppidega	29
5.5. Ressursside juhtimine	31
6. Luua Metsanduskooli arengukava 2016-2020 üleriigiliste mõõdikute tulemusaruanne.....	35
7. Kokkuvõte ja arendustegevused.....	36
8. Kooskõlastused:	43
9. Lisad.....	44
Lisa 1. Ülevaade vastuvõtukonkurssidest perioodil 2016-2021	44
Lisa 2. Koolilõpetajate kutseksamite statistilised ülevaated	45
Lisa 3. Täiendkoolituste statistika	48
Lisa 4. Arengukavaperioodi riiklikud tulemus- ja tõhususnäitajad.....	51
Lisa 5. Luua MKi tunnustatud praktikaettevõtted.....	52

1. Üldandmed õppeasutuse kohta

1.1. Juht	Haana Zuba-Reinsalu
1.2.Õppeasutuse kontaktandmed aadress telefon e-post kodulehekülg	Luuu Metsanduskool (edaspidi Luua MK) Luuu küla, Jõgeva vald, Jõgevamaa, 49203 +372 776 2111 info@luua.ee www.luua.ee
1.3.Pidaja, tema aadress	Haridus- ja Teadusministeerium, Munga 18 50088 Tartu
1.4.Õpilaste arv seisuga 31.10.2021	587
1.5.Personali arv seisuga	87
1.6.Pedagoogilise personali arv	33
1.7. Sisehindamise periood	2016 – 2020 (pikendusperiood kuni 2021)

2. Õppeasutuse lühikirjeldus ja eripära

Luuu MK on Haridus- ja Teadusministeeriumi hallatav riigikutseõppeasutus. Luuu MKs koolitatakse metsandusspetsialiste alates 1948. aastast ning kooli iseloomustab tugev orienteeritus Eesti metsasektori vajadustele, olles ainuke selle valdkonna erialadele spetsialiseerunud kutseõppeasutus Eestis. Täna on kooli ülesandeks läbi viia tasemeõpet neljas õppekavarühmas: 1) **metsandus**, kus õpe toimub 2.–5. tasemel, k.a kutsekeskharidusõpe kokku 11 õppekaval (seisuga 31.10.2021) 2) **aiandus**, kus õpe toimub 3.–4. tasemel kokku 3 õppekaval; 3) **reisimine, turism ja vaba aja veetmine**, kus õpe toimub ühel 4. taseme õppekaval ning **isikuarengu** õppekavarühmas, kus õpe toimub 2. taseme õppekaval.

Kutseharidust on võimalik omandada statsionaarses (kooli- ja töökohapõhine) ja mittestatsionaarses õppevormis. Seisuga 31.10.2021 õpib koolis 587 õpilast, sealhulgas metsanduse valdkonnas 400 (68 %), aianduse valdkonnas 136 (23 %) ja reisimise, turismi ja vaba aja veetmise valdkonnas 51 (9 %).

Statsionaarses koolipõhises õppevormis õpib 23 %, mittestatsionaarses 76 % ja töökohapõhises 1 % õppijatest. Kuna Luuu MK erialad on kõik keskendunud loodusvaldkonnale, siis on koolis õppijaid kõikidest maakondadest üle kogu Eesti. Lisaks tasemeõppele on kooli ülesandeks korraldada ülaltoodud õppekavarühmades ja võtmepädevuste alal täiskasvanute täiendus- ja ümberõpet. Keskmiselt õpib erinevatel täiendusõppe kursustel aastas 700 -800 õppijat. Luuu MK on ka Eesti Metsa- ja Puidutööstuse Liidu (aastast 2013) ning Eesti Arboristide Ühingu (aastast 2018) ametlik koostööpartner ning kutseksamikeskus.

Kooli taristu koosneb järgmistest objektidest: õppe- ja praktikahoone, kolm õpilaskodu, võimla, klubihoone koos sööklaga, Luuu mõisahoone ning katlamaja. Aastal 2021 valmisid metsamasinate õppekeskus praktikahoone laiendusena ning mõisahoone II korrusel õpilaskodu. Kooli tehniline baas koosneb kokku 11 õppemasinast (6 harvesterit ja 5 forvarderit) ja kaasaegsest kõrgtehnoloogilisest metsamasinasimulaatorite õppeklassist ning masinate ja väiksemate seadmete tehnilise hoolduse ning remondikeskkondadest.

Kooli õppe- ja praktikabaasi moodustavad kaks metskonda Luual ja Tihemetsas kokku 9000 ha maa-alal ning puukool-ARBOREETUM, kus kasvab ca 600 taksonit puittaimi, mis võimaldavad õpetada ka aianduslikke erialasid. Koos õpetamisega on kooli ülesanne korraldada õppemetskonnas metsamajanduslikku tegevust. Õpilaste praktilise õppetöö käigus tehakse metsauuenduse, metsakasvatamise, -kasutamise, -parandamise

ja metsakaitsega seotud töid, samuti hooldatakse loodusobjekte. Kool haldab jahipiirkonda ning tegeleb jahimajanduse ning õppeotstarbel ka jahitegevusega.

Luu Metsanduskooli **missioon** on pakkuda elukestvat õpet looduskeskkonda väärtustavateks asjatundjateks kujunemisel, olles usaldusväärne partner õppijale ja tööturule.

Visiooniks on areneda jätkusuutlikuks, kaasaegseks ja rahvusvaheliselt tuntud kutseõppeasutuseks, kus õpe toimub metsanduse, maastikuehituse ja loodusturismi valdkonnas.

Kooli lõpetanu kompetentsid võimaldavad toime tulla nii tööturul kui ka igapäevaelus.

Meie kooli lõpetanu:

- majandab metsi jätkusuutlikult;
- kujundab ja rajab esteetilist ja funktsionaalset elukeskkonda;
- on keskkonnateadlik ja väärtustab loodust puhkekeskkonnana;
- aitab kaasa kohaliku puitmaterjali väärdamisele.

Kooli väljakutsed arengukavaperioodil olid:

- karjäärinõustamise süsteemi arendamine ja õpilaste väljalangevuse vähendamine
- õppekavade arendamine ning õppekvaliteedi tagamine
- õpetajate ja töötajate professionaalsuse tõstmine
- koostöö arendamine ettevõtjatega ning tööandjate kutseliitudega, sh töökohapõhise õppe osakaalu suurendamine.

3. Arengukava 2016 – 2021 eesmärgid ja hinnang nende täitmisele

Luu MKi [arengukava 2016-20](#) üldeesmärgiks on pakkuda **tööturu vajadustele vastavas mahus ja vastava struktuuriga metsandus- ja loodusvaldkonna õpet**, mille täitmiseks oli püstitatud neli strateegilist alaeesmärki, mis arvestavad erialavaldkondade arenguvajadusi ning aitavad tagada kooli jätkusuutlikkust.

Alaeesmärgid on järgmised:

1. Metsamasina- ja metsamajandusõpe (metsanduse õppekavarühm) tagab ettevõtetele vajaliku kompetentsiga tööjõu ning arvestab sektori suurenevat vajadust. Metsamasinaõppe arendamine on arenguperioodi prioriteet.

1.1. Metsamasinaõppe katmine selleks vajaliku ressursiga: masinapargi uuendamine, simulaatorite ja trenažöörade juurde hankimine, kõrge kvalifikatsiooniga metsamasinaõppe- ja hoolduspersonali värbamine, praktikamahtude suurendamiseks vajamineva praktikabaasi laiendamine.

Tulemused:

- *Valmis metsamasinate simulaatorõppe klass (kokku 7 simulaatorit), arendati välja metsamasinate ehituse õppetendid ja tarvikute laoruumid, kaasajastati metsamasinate baas (kokku 10 masinat, sh väikemasinad Vimeko). Praktilise õppe arendamisse panustavad oluliselt järgmised koostööpartnerid: Intrac OÜ, MFO OÜ, Konekesko OÜ, RMK jt.*
- *Uue struktuuriüksuse – metsamasinaõppe üksuse (kokku 7 inimest) loomine, kuhu kuuluvad töömaailma taustaga instruktorit/koolitajat (nendest 5).*
- *Pärnu KHK Tihemetsa metskonna liitmine Luua MKGa, mille tulemusel laienes õppepraktikabaas (kokku ca 9000 ha).*

1.2. Õppekvaliteedi tõstmine: õppetöö efektiivsuse tõstmine praktikatel (sh õpilaste tootlikkuse suurendamine ning õppemeetodite tõhustamine, metsamasinaoperaatorite töö sidumine metsainfosüsteemidega jms).

Tulemused:

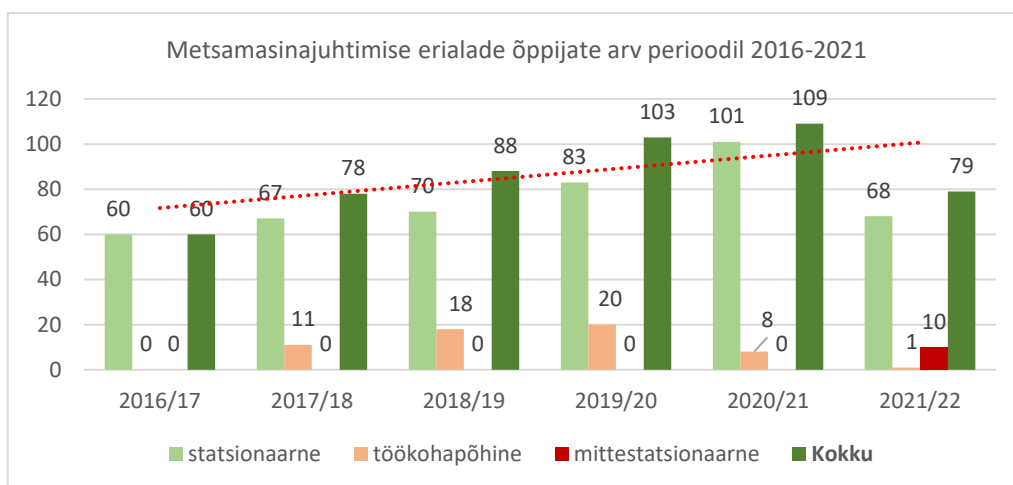
- *Toimus metsanduse õppekavarühma õppe kvaliteedi edukas välishindamine Eesti Kõrg- ja Kutsehariduse Agentuuri poolt, mille tulemusel jätkub läbiviimise õigus järgmiseks 6 aastaks.*
- *Metsandusõpilaste rahulolu õppekava, õpetajate ja õppeprotsessiga on kõrge (4,5)*

- *Metsamasinaõppe õpetamismeetodid arvestavad õppija individuaalsusega (tugevamad liiguvad ettevõtetesse praktikatele kiiremini, personaliseeritud simulaatorõpe, lävendi seadmine õpitulemustele enne reaalsesse töökeskkonda minekut jms).*
- *Aktiivne rahvusvaheline koostöö Soome metsanduskoolide (Erasmus+ ja Horizontal Plus projektid) ja metsamasinate tootjatega (Ponsse akadeemia jne).*

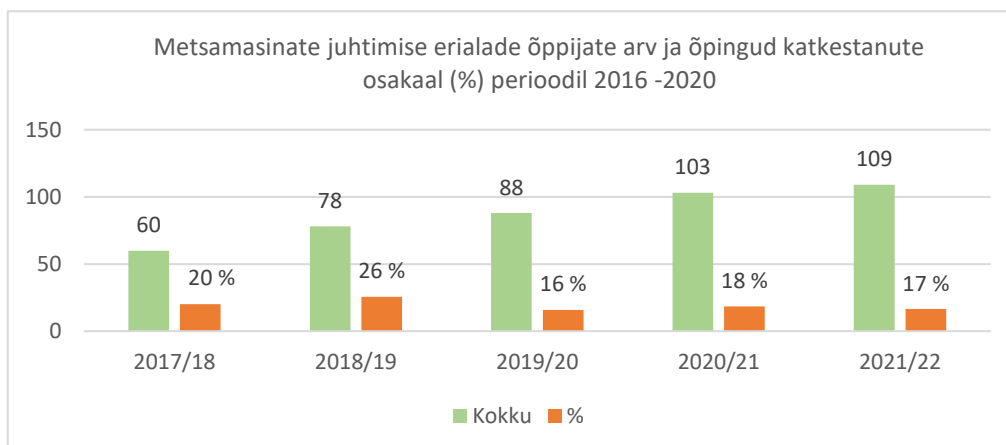
1.3. Metsamasinaoperaatorite esmaõppe mahu tõstmine, sh metsaväljaveo autojuhtide koolitamise käivitamine ühis- või jätkuõppekavana.

Tulemused:

- *Metsamasinajuhtimise tasemeõppes on õpilaste arv perioodil keskmisena suurenenud (vt allpool joonist)*
- *Metsaväljaveo autojuhtide õpe toimub ainult täienduskoolituste raames, mitte tasemeõppes.*
- *Metsaveoautojuhtide 4.taseme jätkuõppekava valmis 2018, kuid koolil puudub mootorsõidukite õppekavarühmas õppe läbiviimise õigus. Alustati koostööd Viljandi KÕKga, kuid HTMi soovitusel ühisõppekava arendus peatati. Kool alustas 2018.a. täiskasvanute täiendkoolituse raames (finantseeritud ESFi vahenditest) metsaveoautojuhtide täiendkoolitusega, arengukavaperioodi lõpuks on kutseksamiks ettevalmistavaid koolitusi läbinud ligikaudu 100 õppijat).*

Joonis 1. Metsamasinate juhtimise erialade õppijate arv õppevormide lõikes perioodil 2016-2020.

Joonis 2. Metsamasinate juhtimise erialade õppijate statistika perioodil 2016-2021

1.4. Töötavate kutseta metsamasinaoperaatorite kvalifikatsiooni tõstmine vastavalt tööturu vajadustele läbi täienduskoolituste pakkumise ja operaatorite kutsete andmise süsteemi arendamise.

Tulemused:

- *Täiskasvanute riikliku koolitustellimusega koolitatakse igal aastal kutseksamiteks ettevalmistavatel kursustel 100-200 metsamasinajuhti (aastati erinev, vt lisa 3 joonis 10).*

1.5. Uute täiendusõppe õppekavade väljatöötamine jahinduses, palkmaja ehituses ja saetööstuses jt.

Tulemused:

- Erinevad metsandusvaldkonna kutseksamiteks ettevalmistavad täienduskoolitused (raietööline, harvester- ja forvarderioperaator, metsaveoautojuht).
- Välja töötati jahindusjuhtide ja jahikorraldajate täiendusõppe õppekava koostöös Eest Jahimeeste Seltsiga, kuid puudub finantseering, et seda rakendada.
- Arboristika valdkonna koolitused – linnapuude majandamine, inventeerimine, ronimis- ja päästevõtted jne.
- Metsahindamine, metsahaldus ja metsahalduse tarkvarad jne
- Metsa- ja saematerjalide mõõtmine jne
- Metsakasvatus, metsataimekasvatus

1.6. Metsandusliku infosüsteemi kasutusele võtmine ja integreerimine õppetöösse.

Tulemused:

- Luua MK liitus 2018.a. OÜ Deskise metsainfosüsteemiga ning kasutab E-veoselehe rakendust.
- Metsamasinaõppe koolipraktikate läbiviimine on toetatud metsandusliku infosüsteemiga ning e-keskkonnaga lank.ee jne

1.7. Metsanduslike kutseksamite süsteemi arendamine koostöös kutseandja Eesti Metsa- ja Puidutööstuse Liiduga (EMPL) 2.–5. tasemel.

Tulemused:

- Luua MK on kutseandja EMPLi eksamikeskuseks, mis teenindab kogu Eesti metsasektorit.
- Luua MK on alates 2018. aastat Eesti Arboristide Ühenduse arboristi kutsete eksamikeskus.

Arengukavaperioodil toimunud töömaailma kutseksamite ülevaade eksamikeskusena on esitatud alljärgnevas tabelis.

Tabel 1. Ülevaade Luua MK kutseksamikeskuses toimunud töömaailma kutseksamitest perioodil 2016-2020

Kutse/tase	Osaes	Sooritas positiivselt	Tulemuslikkus (%)
Raietööline 2	9	8	89
Raietööline 3	416	363	87
Metsur 4	5	1	20
Arborist 4	31	19	61
Harvesterioperaator 4	218	192	88
Forvarderioperaator 4	155	130	84
Metsaväljaveo autojuht 4	219	201	92
Kokku 2016 -2021	1053	914	(keskm) 87

2. Maastikuehituseõpe (aianduse õppekavarühm) tagab ettevõtetele vajaliku kompetentsiga tööjõu ning koostöö aiandussektori esindajatega aitab kaasa sektori arengule.

2.1. Uute õppekavade väljatöötamine:

1) Puukoolimajanduse 3. taseme õppekava uuendamine koos 4. taseme jätkuõppekava väljatöötamisega; 2) pargimajanduse 4. taseme õppekava loomine.

Tulemused:

- Aastal 2018 uuendati puukoolimajanduse 3. taseme õppekava (sisult ja tasemelt), uus õppekava kannab nimetust puukooliaednik 4.tase (eelnevas oli vastuolu aedniku kutsestandardi 3. ja 4.tsaeme kompetentside osas).
- Aastal 2018 uuendati kõiki maastikuehituse valdkonna kutsestandardeid ning vastavalt sellele 2019.a. ka kooli õppekavad – maastikuehitaja 3. ja 4.tase. Välja töötati ka osaoskusõppekavad: haljasalade hooldaja ja sillutusi paigaldaja.
- Aastatel 2016/17 avati 2 piirkondlikku (Jõgevamaa) maastikuhooldaja õppegruppi, kuid nendest lõpetas vaid 10 % (peamine põhjus sihtgrupi madal õpimotivatsioon).

- Välja ei töötatud järgmisi õppekavasid: golfiväljakute hooldaja 4.taseme, vanem-maastikuehitaja 5. taseme jätkuõppekava, pargimajanduse 4. taseme ja floristi 4. taseme jätkuõppekava (eelneva maastikuehituse 3.-ja 4. taseme baasilt), kuna puudus selge sihtgrupp ning töömaailma poolne tõendatud vajadus.

2.2. Koostöö suurendamine ettevõtetega nii Eestis kui rahvusvahelisel tasandil: ühisprojektid ja seminarid, praktikad, õpetajate stažeerimine ettevõtetes.

Tulemused:

- Erasmus+ õpirändeprojektid, milles õpilased sooritasid praktikaid ja õpetajad stažeerisid Hollandi, Belgia jt riikides.
- Täienes maastikuehituse õppebaas – erinevad uued õpiobjektid kooli territooriumil, koostöö uute tööriistade ja tehnika (Gardena, Husqvarna jt) soetamiseks, sh uus kompaktklaadur jt.
- Toimib väga hea koostöö Eesti Aiandusliidu ettevõtetega (puukoolid).
- 2021.aasta lõpust on koolil maastikuehitaja kutseandmise õigus koolilõpetajatele ning aktiveerunud on koostöö Maastikuehitajate Liiduga hindamiskomisjonides.

2.3. **Uute täiendusõppe** õppekavade väljatöötamine, sh oskuste põhiste moodulite pakkumine.

Tulemused:

Töötati välja järgmised uued kursused :

- Tervendava aia rajamine
- Erinevate puuliigid haljastuses, hekkide rajamine
- Taimekaitse
- Leinafloristika jt

3. Loodusturismiõpe (reisimise, turismi ja vaba aja veetmise õppekavarühm) tagab tööturule vajaliku kompetentsiga tööjõu ning aitab kaasa Eesti looduse tutvustamisele.

3.1. Uute õppekavade väljatöötamine:

1) Matkajuht 4. taseme õppekava uuendamine ja rakendamine ja 2) vanem-matkajuht 5. taseme töökohapõhise õppekava loomine koostöös huvigruppidega ning selle rakendamine.

Tulemused:

- 2019-20 uuendati aktiivtegevuse instruktori kutsestandard ning 2021.a. kinnitati matkajuhi 4.taseme õppekava muudatused.
- Vanem-matkajuhi 5. taseme töökohapõhise õppekava välja ei töötatud, kuna selles õppevaldkonnas ei ole riiklikku koolitustellimust suurendatud (puuduvad täiendavad koolituskohad).
- Toimus matkajuhi õppe kvaliteedi edukas välishindamine (EKKA), mille tulemusel jätkub selle valdkonna õppe läbiviimise õigus järgmiseks 6 aastaks.
- 2021. aastal lõpetasid matkajuhid eriala esmakordselt kutseksamiga.

3.2. Rahvusvahelise koostöö arendamine eelkõige Põhjamaade kutseõppeasutuste ja ettevõtetega.

Tulemused:

- Erasmus+ õpirändeprojekti raames toimusid 2017-19 matkajuhi eriala õpilaste õpiränded Soome (Jyväskylä Koulutuskeskustayhtymä).

3.3. Osalemine turismi koostöövõrgustikes.

Tulemused:

- Kool osaleb Eesti Turismihariduse Liidu ja Eesti Maaturismi Ühingu tegevustes, samuti Kutsekoja turismi valdkonna kutsestandardi töögrupis eesmärgiga tagada õppe vastavus tööturule.

3.4. Uute täiendusõppekavade loomine ja rakendamine.

Tulemused:

Töötati välja järgmised uued kursused

- Ökoturism väikeettevõtjale
- Kalagiidi ABC jt

4. Tugitegevuste arendamine lähtub jätkusuutliku (säästva) arengu põhimõtetest ning toetab põhitegevusvaldkonda.

4.1. Terviklike juhtimispõhimõtete rakendamine koolis, sh juhtimissüsteemi optimeerimine.

Tulemused:

- Kooli struktuuri ja toimemudeli uuendamine, mille tulemusel vähendati juhtimiskulusid ning liideti haldus- ja finantsvaldkond. Moodustati 5 õppeüksust: metsandusõppe, metsuriõppe, arboristiõppe, metsamasinaõppe, maastikuehituseõppe ning lisaks õppetegevuse tugistruktuurina õppekorralduse üksus.
- Praktikaosakonna koosseisu lisandus lisaks Luuale ka Tihemetsa õppemetskond
- Kooli igapäevategevused koondusid tõhusama töökorralduse eesmärgil senise kolme hoone asemel kahte (õppe- ja praktikahoonesse).
- Õpetajate palgakorralduse uuendamine, mille tulemusel väärtustati kõiki õpetajatöö lisarollide (nt õppekava hoidmine, praktikate koordineerimine, kursuse juhendamine jt) õpetaja töötasustamisel.

4.2. Kvaliteedijuhtimissüsteemi arendamine (enesehindamiste ja välishindamiste läbiviimine, sh metsade majandamisele PEFC sertifikaadi taotlemine).

Tulemused

- Luua MK õppemetskondades läbiviidav metsade majandamine vastab keskkonna-, majandus- ja sotsiaalsetele standarditele ning kool kannab 2018. aastast [PEFC](#) jätkusuutliku metsamajanduse ja tarneahela jälgimise sertifikaati (auditi läbiviija BM Trada). Kool on edukalt läbinud iga-aastased kordusauditid.
- Keskkonnanõuete kehtestamine metsatöödele õppemetskondades
- Puiduturustusstrateegia väljatöötamine metsamaterjalide müügil
- Aastal 2021 toimus puhastusteenistuse kvaliteedi välishindamine ettevõtte Adesse Haldusteenused OÜ poolt, mille tulemusena optimeeriti kooli puhastusteenistuse töökorraldust.

4.3. Kooli infojuhtimise korrastamine ja kaasajastamine, sh elektroonilise asjaajamise arendamine ja infosüsteemide kasutusele võtmine.

Tulemused

- Kooli õppe- ja töökeskkonna üleviimine pilverakendusse MS Portal Office
- Üleminek finantsarvestuse süsteemile SAP (2017)
- Riigiteenistuja Iseteenindusportaali rakendumine (2017)
- Metsainfosüsteemi (Deskis) ja elektroonilise veoselehe ELVIS kasutusele võtmine (2017)
- GPS kaugjälgimissüsteemi Metrotec kasutusele võtmine kooli transpordi korraldamisel (2017)
- Müügiinfosüsteemi ERPLY kasutusele võtmine (2019)
- Õppeinfosüsteemi TAHVEL kasutusele võtmine (2020)

4.4. Eesmärgipärane ning säästlik finantside ja varade juhtimine selleks õppetöoks mittevajaliku taristu üleandmine Riigi Kinnisvara ASle.

Tulemused:

- Hangete korraldamise teenuse sisseostmine ettevõttelt OÜ Hankepartner.
- Kooli finantsjuhtimise ja varade arvestuse põhimõtete uuendamine

4.5. Teenuse osutajate leidmine õppetööga mitteseotud funktsioonidele, nt toitlustus, soojamajandus, valve, korrashoid ning nende üle andmine.

Tulemused:

- Kooli veemajanduse üleandmine AS Emajõe Veevärk (2018)
- Õppetöoks mittevajalike kinnistute üleandmine RKASile, aastatel (2018-19)
- Kool jätkab endisel kohaliku kaugküttepiirkonna soojatootjana, lahenduseta on antud kooli põhitegevusega mitteseotud funktsiooni üleandmine kohalikule omavalitsusele.

4. Sisehindamissüsteemi lühikirjeldus

Luu MKi sisehindamissüsteemi eesmärgiks on luua õppijatele ja töötajatele arengut toetavad tingimused ning kindlustada kooli jätkusuutlik toimimine. Sisehindamine lähtub välishindamise ehk õppekvaliteedi hindamise põhimõtetest ning õppe- ja kasvatusprotsessi tulemuslikkust analüüsitakse õppekavarühmade põhisel. Iga-aastaselt koostatakse arengukava tegevusaruanded, mis arutatakse läbi kooli nõukogus ja nõunike kogus ning esitatakse koolipidajale.

Kool osaleb üle aasta toimuvatel üleriigilistel rahulolu-uuringutel (2017, 2019 ja 2021), mida viivad läbi Harno kui Haridus- ja Teadusministeerium. Kooli tasandil korraldatakse erinevaid temaatilisi rahulolu-uuringuid, nt organisatsiooni rahulolu-uuring (2019), toitlustus- ja majutuse rahulolu-uuringud (2018, 2020). Alates 2016. aastast on kasutusel õppimise ja õpetamise tagasisideküsimumstik õppeinfosüsteemis (ÕIS), mille keskne rakendamine on paraku üleminekul uuele õppeinfosüsteemile Tahvel aastatel 2020-21 tehnilistel põhjustel raskendatud. Kooli arengukava täitmist hinnatakse ja analüüsitakse iga-aastaselt üleriigiliste tulemusnäidikute abil HTM poolt eeltäidetud vormide põhisel.

Tagasisidet kogutakse ja analüüsitakse läbi õpetajate ja õpilaste arenguestluste, samuti ülekoollistel arenguseminaridel, praktikaperioodide lõpus ettevõtetelt jms. Iga-aastaselt tehakse kokkuvõttes kooli nõukogus ja nõunike kogus.

Arengukava perioodil toimus ka kaks põhjalikku kooli enesehindamisel põhinevat välishindamist:

- 1) [Õppe kvaliteedi hindamine](#) metsanduse ja reisimise, turismi ja vabaaja veetmise õppekavarühmades Eesti Kõrg- ja Kutsehariduse Kvaliteedi Agentuuriga
- 2) praktikaprotsessi hindamine SA Innove koordineeritava projekti „Tööturu vajadustele vastava kutse- ja kõrghariduse arendamine“ tegevuse „Praktikaprotsessi tunnustamine kutse- ja kõrghariduses“.

5. Sisehindamise aruande analüüsiv osa

5.1. Õppe- ja kasvatusprotsess

5.1.1. Riikliku koolitustellimuse täitmine ja õppijate üldinfo

Arengukavaperioodil on Luua MK täitnud riiklikku koolitustellimust edukalt, vt tabel 2. Aianduse õppekavarühmas vähenesid aastatel 2017-2020 koolituskohad ca 6 %, kuid aastaks 2021 suurenesid need võrreldes perioodi algusega 8 %. Metsanduse õppekavarühma koolitustellimus on olnud kogu perioodi ulatuses ühtlaselt suurenev olles aastaks 2021 ligikaudu 9 % suurem võrreldes 2016 aastaga. Reisimise, turismi ja vabaajaveetmise õppekavarühma koolitustellimus on püsinud terve perioodi muutumatu ning alles 2021. aastal korrigeeriti seda koolipidaja poolt vastavalt tegelikele õpilastele arvule 32 % võrra suuremaks.

Tabel 2. Ülevaade riikliku koolitustellimuse täitmisest perioodil 2016-2020

Õppekavarühm	2016			2017			2018-2020			2020		2021
	RKT	Täitmine	%	RKT	Täitmine	%	RKT	Täitmine	%	Täitmine	%	RKT
Aiandus	105	96	92	100	119	119	98	112	114	102	104	115
Metsandus	230	254	110	240	241	101	252	236	94	258	103	246
Reisimine, turism ja vaba aja veetmine	30	42	139	30	40	132	28	41	146	42	150	41
Kokku/Keskmine	365	392	114	370	400	117	378	389	118	402	119	402

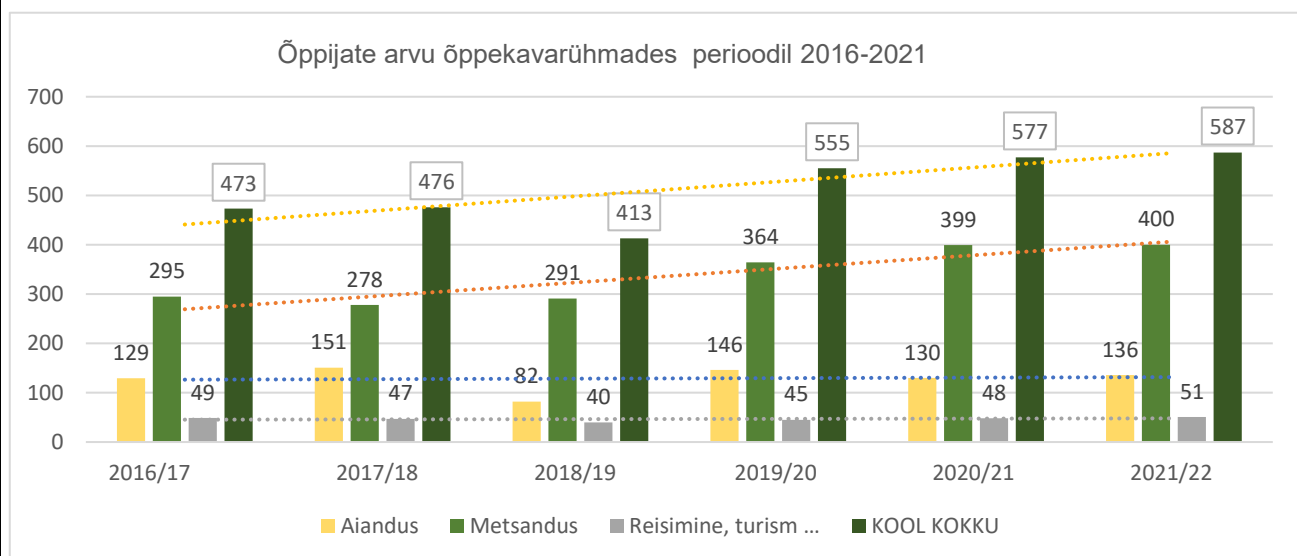
Õppijatest 68 % õpib metsanduse, 23 % aianduse ja 9 % reisimise, turismi ja vabaaja veetmise õppekavarühmade erialadel (vt joonis 3). Kui 2016. aastal õppis statsionaarses õppevormis 36 %, mittestatsionaarses 56 % ja töökohapõhises 8 % õppijatest, siis arengukavaperioodi lõpul olid need näitajad

statsionaarses 23 %, mittestatsionaarses 76 % ja töökohapõhises õppes 1 %. Seega on viimase 6 aasta jooksul proportsioonid õppevormide osas oluliselt muutunud (vt tabel 3), kõige enam, st 20 % on suurenenud mittestatsionaarses õppes õppivate inimeste osakaal. Töökohapõhises õppevormis õppijate osakaal on samuti oluliselt langenud, kuna perioodi keskel lõppes Euroopa Sotsiaalfondi poolne toetus õppe läbiviimisele. Õppijatest 66% on meessoost ja 34% naissoost. Luua MK-s on ca 80 % õppijatest täiskasvanud ja õppijate keskmine vanus on viimastel aastatel tõusnud, samuti on suurenenud meessoost õppijate arv (vt joonis 4).

Tabel 3. Õppijate arv õppekavarühmades ja õppevormides perioodil 2016-2021

Õppekavarühm	Õppevorm	2016/17	2017/18	2018/19	2019/20	2020/21	2021/22
Aiandus	statsionaarne	33	26	15	17	9	4
	mittestatsionaarne	96	125	67	129	121	132
Aiandus kokku		129	151	82	146	130	136
Metsandus	statsionaarne	136	112	110	121	141	131
	mittestatsionaarne	119	137	156	222	249	262
	töökohapõhine	40	29	25	21	9	7
Kool kokku		295	278	291	364	399	400
Reisimine, turism ja vaba aja veetmine	mittestatsionaarne	49	47	40	45	48	51
KOOL KOKKU		473	476	413	555	577	587

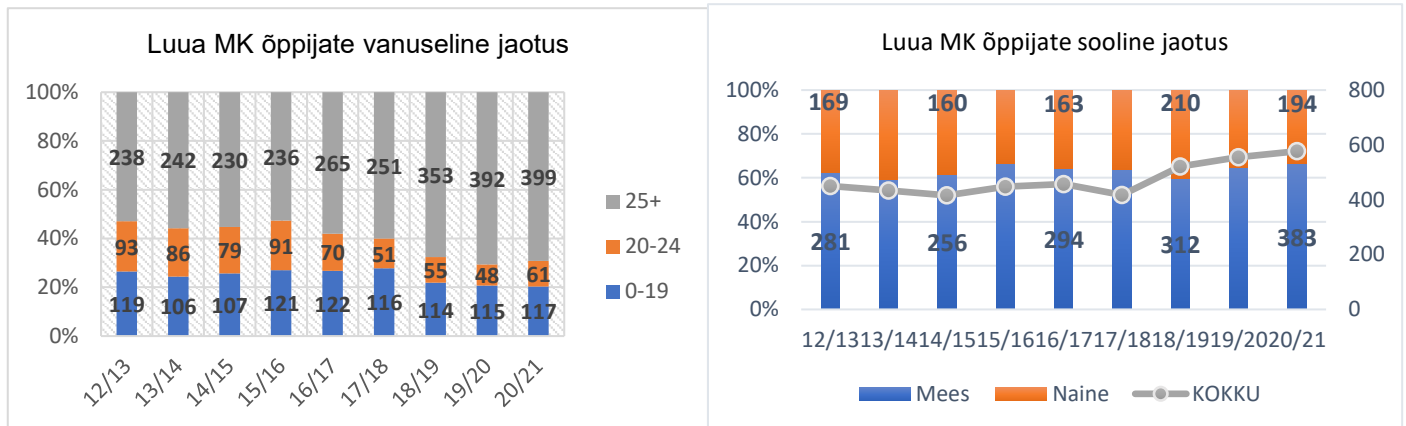
Tasemeõppesse sisenevad metsaomanikud, erametsanduse ettevõtete töötajad/omanikud, metsatööstus ettevõtetes, arboristika ja haljastusvaldkonnas töötavad inimesed, loodushuvilised jt. Maastikuehitust ja aiandust tulevad õppima õppijad, kes on huvitatud muuhulgas ka alternatiivsetest töö- ja ettevõtlusvõimalustest ning loodusturismi õpivad ettevõtlusega tegevad või valdkonnas töötavad inimesed, kelle hulgas on ka looduainete õpetajaid.

Joonis 3. Õppijate arv õppekavarühmades perioodil 2016-2020

Noori alla 19. aastaseid on õppijatest ca 20% (vt joonis 4) ning eelkõige on nad õppimas metsamasinate juhtimise erialadel. Luua MK õppijate arv on olnud arenguperioodi teisel poolel aastatel 2019-2021 suurenev,

see tuleneb koolituskohtade mõningasest suurenemisest ning ka järjestikuste aastate edukatest vastuvõtvõttudest.

Joonis 4. Õppijate andmed vanuse ja soolise jaotuse kohta (Allikas: Haridussilm)

5.1.2. Ülevaade vastuvõttudest

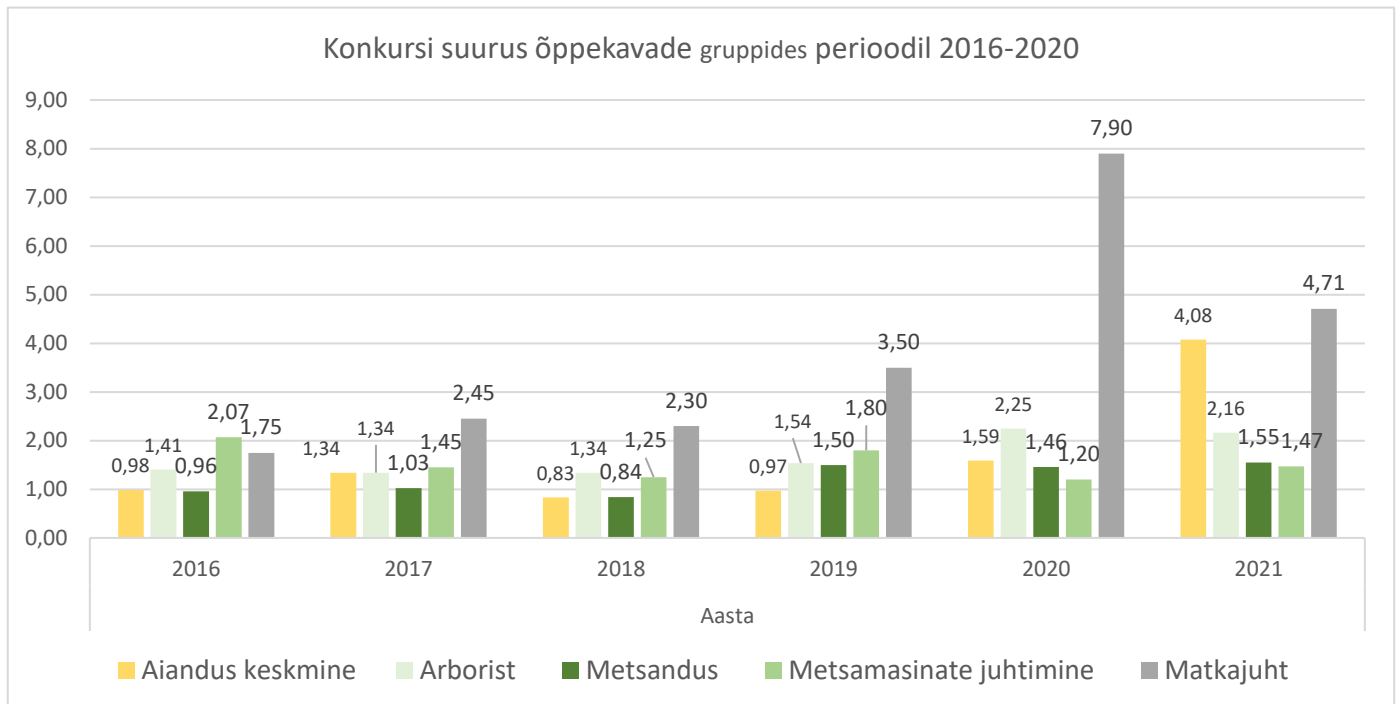
Viimasel kahel aastal on oluliselt suurenenud avalduste arv metsakasvatuse, metsatehnika, arboristi, matkajuhi ning maastikuehituse erialadele mittestatsionaarses õppevormis. Väikesed konkursid on harvesteri- ja forvarderijuhtimise kutsekeskhariduse õppekavadel. Seevastu on kogu arengukavaperioodi jooksul vähenenud õppijate arv päevase õppevormi kutseõppes nii aianduse kui metsanduse erialadel. Alates aastast 2020 ei avanud kool enam maastikuehituse kutsekeskharidusõpet päevases õppevormis, kuna puudus õppijate huvi.

Tabel 4. Ülevaade vastuvõtustatistikast perioodil 2016-2021 (Allikas: SAIS)

Aasta	Aiandus			Metsandus			Reisimin, turism, vabaaja veetmine			Kokku		
	Plaan	Avaldusi	Vastuvõtt	Plaan	Avaldusi	Vastuvõtt	Plaan	Avaldusi	Vastuvõtt	Plaan	Avaldusi	Vastuvõtt
2016	62	67	56	172	231	154	20	35	23	254	333	233
2017	93	138	115	185	234	156	20	49	21	298	421	292
2018	94	85	73	192	209	150	20	46	22	306	340	245
1019	88	91	76	180	263	194	20	70	21	288	424	291
2020	94	158	69	220	324	197	20	158	23	334	640	289
2021	68	281	68	176	341	147	24	113	24	268	735	239

Viimaste aastate edukatele vastuvõttudele on kaasaaidanud kooli aktiivne turundustegevus ning tõenäolised on mõju avaldanud ka ühiskonnas toimuvad protsessid: kõrgendatud huvi metsanduse suhtes ning välistingimustes tegutsemist soosiv pandeemia olukord. Kooli turundamisel lähtutakse neljast peamisest sihtgrupist: 1. primaarne sihtgrupp on noored (8. ja) 9. klassi õpilased üle Eesti vanuselt ca 14-16 aastased, 2. nende õpetajad ja vanemad, 3. laiem sihtgrupp, kel kas töökoht või huvi looduse, metsanduse, aianduse valdkonna vastu ehk potentsiaalne täiskasvanud õppija (sh gümnaasiumijärgne õppija) ja 4. täienduskoolituja, kel on kas varasem erialane huvi ja kogemus või täiesti olematu kogemus ja soov saada väljaspool tasemeõpet teadmisi metsanduse ja aianduse valdkonnas. Peamised kooli poolt hallatavad turunduskanalid on kodulehekülg (uus www.luua.ee valmis 2019), Facebooki lehekülg, Instagrami konto ning uuendamisel on ka

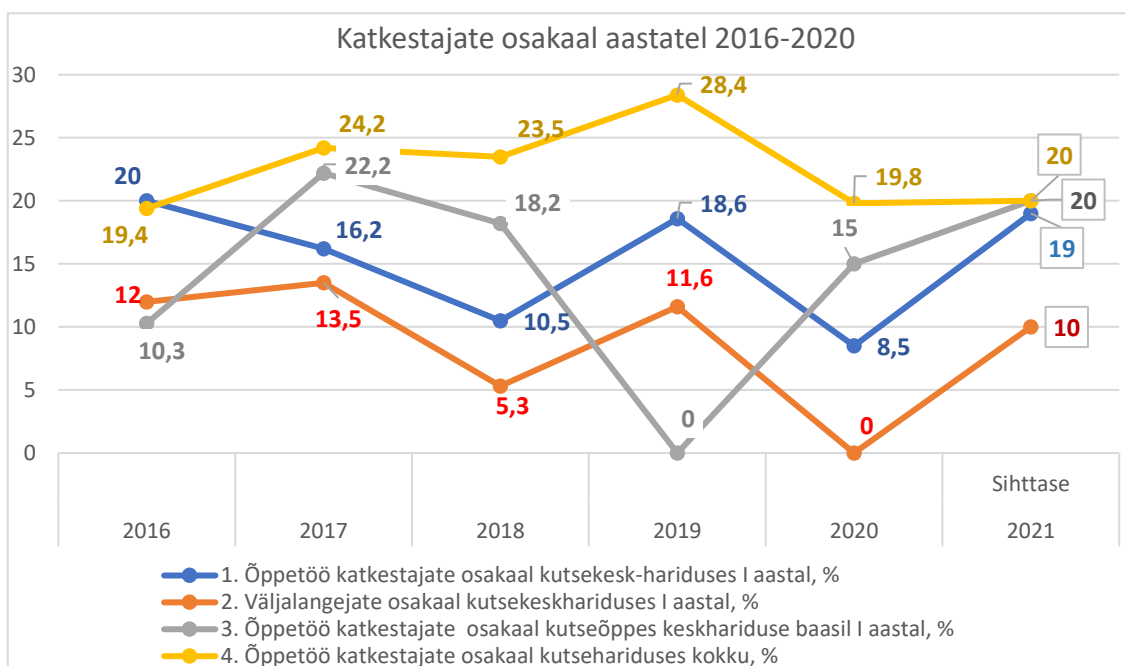
Youtube'i kanal. Sotsiaalmeedia sisu valik toimub lähtuvalt kanali eripäradest ning sealsest jälgijaskonnast (vanusest, suhtest Luuaga jms).

Joonis 5. Ülevaade konkurssidest õppekavade gruppide lõikes perioodil 2016-2020 (Allikas: SAIS).

5.1.3. Õpingute katkestamine

Õpingute katkestamise näitajad on kajastatud üleriigilises tulemusnäitajate statistikas (vt joonis 6) ning väljalangevust koolis tervikuna jälgitakse neljas erinevates kategooriates: 1) õppetöö katkestajad ja 2) väljalangejad kutsekeskhariduses I aastal ning 3) õppetöö katkestajate osakaal kutseõppes keskhariduse baasil I aastal ning 4) õppetöö katkestajate osakaal kutsehariduses ehk koolis kokku.

Joonis 6. Luua MK katkestajate osakaal (%) perioodil 2016-2020 (Allikas: Haridussilm).

Jooniselt nähtub, et tulemusnäitajate dünaamika katkestajate osas on aastate lõikes väga erinev ja 2020. aasta lõpu seisuga võib öelda, et kutsehariduse väljalangevuse näitaja jäi planeeritud sihiga samasse suurusjärku, st et kooli katkestas keskmiselt iga viies õppija (20 %). Positiivne on, et esimesel aastal kutsekeskharidusest väljalangejaid koolis polnudki. samuti jäi planeeritud tasemest oluliselt madalamaks (19 % asemel 8,5 %) esimesel aastal kutsekeskhariduses katkestajate osakaal. Seega võib öelda, et kuigi 2020. aasta lõpuks olid katkestajate seotud näitajad sihtide piirides, ei saa luua selgeid langustrende kogu perioodi lõikes, näitena võib tuua 2019. aasta, mil kooli katkestajate osakaal ulatus isegi 28 %, kuid keskhariduse baasil õppijaid (5. tase) 1 aastal välja ei langenud.

5.1.4. Tugisüsteemid õppija toetamisel

Luu MK õppijate toetussüsteem toimib koolis töötavate õpetajate, tugispetsialistide, juhtkonna ning lapsevanemate koostöö mudelina, mille keskmeks on õppija ning tema vajadused aga ka kooli kui kogukonna hästi toimimise alused. Ühiseks eesmärgiks on õppijate toetamine olme-, sotsiaal- ja psühholoogiliste probleemidega toimetulemisel, vaba aja sisustamisel ja õppetöös tekkivate raskuste ennetamine ning erilahenduste leidmine. Päevases õppevormis õppivate noorte nõustamise ja abistamisega tegelevad igapäevaselt koolis kursusejuhataja ja tugispetsialist. Kursusejuhendaja igapäevane töö keskendub noorte suunamisele (sh kõikide õpilaste õpitulemuste jälgimisele õppeinfosüsteemis) ja nende igapäevaste probleemidega tegelemisele. Tugispetsialisti rolliks on hariduslike erivajadustega (edaspidi HEV) õppijatega tegelemine (sh nende õppe kohaldamine ning tugiteenuste rakendamine) ning õpi- ja käitumisraskustega noorte nõustamine, vajadusel kaasatakse kaasa karjäärinõustajaid Töötukassast. HEV õppijate osakaal on arengukavaperioodil olnud erinev (vt tabel 5), ulatudes 2019. aastal 15 protsendini päevase õppe õppijate arvust. Mittestatsionaarsete õppijate nõustamisega ja toetamisega tegelevad õpetajad-kursusejuhendajad (ühel õpetajal on üks kuni kaks kursust) ning praktikakoordinaatorid. Täiskasvanud õppija jaoks on oluline saada õigeaegselt õppe-, praktika- ja kutseksamite korralduse kohta, väga üksikudel juhtudel on olnud vajadus karjäärispetsialisti nõuande järele.

Tabel 5. Ülevaade hariduslike erivajadustega õpilaste arvust perioodil 2016 -2021 (Allikas: Haridussilm).

Aasta	Haridusliku erivajadusega õppijad (HEV)	Õppijaid kokku statsionaarses õppevormis	HEV õppijate %
2016	14	169	8
2017	7	138	5
2018	19	150	13
2019	21	138	15
2020	12	150	8
2021	11	135	8

Statsionaarse õppe õppijatel on võimalik taotleda põhi- ja eritoetusi kaks kord aastas - septembris ja veebruaris. Põhitoetuse saamise tingimuseks on õppekava järgse poolaasta õppemahu 100 % täitmine. Eritoetuse saamise tingimuseks on tõendatavad asjaolud, millest tingituna ei ole õppetöötuseta võimalik õpinguid jätkata.

5.1.5. Luua MK õppekavad ja õppekavade arendus

Luu MKs toimub kolmes õppekavarühmas kvalifikatsiooniraamistiku 2.-5. tasemel ning kolmes – statsionaarses, mittestatsionaarses ja töökohapõhises õppevormis. Tabelis 6 on toodud seisuga 31.10.2021 ülevaade õppekavadest.

Tabel 6. Ülevaade Luua MK õppekavadest seisuga 30.11.2021.

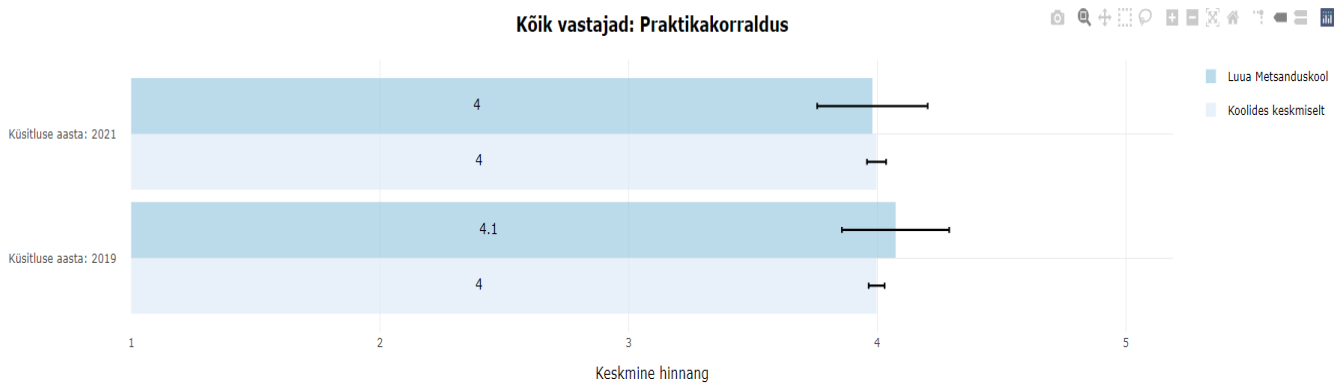
Õppekavarühm	Õppekavagrupp	Õppekava/tase	EHISE kood
Aianduse	Aiandus	Puukooliaednik 4	179257
	Maastikuehitus	Maastikuehitaja 2	209297
		Maastikuehitaja 3	213317
		Maastikuehitaja 4	130577
		Haljasalade hooldaja (osakutse) 4	130557
		Kivisillutise paigaldaja (osakutse) 4	215705
Metsandus	Arborist	Arboristi maatugi 3	221442
		Arborist 4	209299
		Puittaimede hindaja 5	209298
	Metsandus	Raietööline 2	215651
		Metsakasvatus 3	130518
		Metsur (kutsekeskharidus) 4	226544
		Metsandustehnik (kutsekeskharidus) 4	215704
		Metsandustehnik 4	210703
		Metsamajandusspetsialist 5	209278
	Metsamasinate juhtimine	Forwarderioperaator (kutsekeskharidus) 4	215702
		Harvesterioperaator (kutsekeskharidus) 4	215703
		Forwarderioperaator 4	215647
		Harvesterioperaator 4	215649
	Reisimine, turism ja vabaaja veetmine		Matkajuht 4
Isikuareng		Valikuaasta 2	223542

Arengukavaperioodil toimus aktiivne õppekavade arendus ja nende toimivuse monitoorimine kõikides õppekavarühmades. Peamiseks põhjuseks oli asjaolu, et 2017. aastal uuendati koostöös töömaailma esindajatega nii metsanduslikke kui aianduslikke kutsestandardeid, mis omakorda sundisid üle vaatama ja täiendama ka õppekavasid. Metsanduse õppes töötati välja uuel metsatehniku kutsestandardil põhinev metsatehniku 4. taseme kutsekeskhariduse kui kutseõppe õppekava ja täiendati metsamajanduse spetsialisti 5.taseme õppekava metsataksaatori kutseeksami eesmärgiga ettevalmistava mooduliga. Metsamasinate juhtimise õppekavade peamised muudatused lähtusid moodulite ja teemade järgnevuse ümberjagamises ning praktikate koondamises viimasele õppeaastale, et tagada õppijate parem praktiline ettevalmistus töömaailmas praktiseerimiseks, sh B-kategooria sõidukijuhi sõiduõiguse omamine. Arboristiõppekavade muudatused lähtusid vajadusest väärtustada ka arboristi assistendi tööd, mistõttu töötati välja arboristi maatoe 3. taseme õppekava. Aianduse õppekavarühma õppekavades muudatustest lähtusid samuti kutsestandardite muudatustest, mille põhjal loodi maastikuehitaja 2., 3. ja 4. taseme kutseõppe õppekavad ning loodi 4.tasee õppijatele võimalus lõpetada õppekava ka sama taseme osakutsega. Aastal 2019 töötati välja ka 4.taseme osakutseõppekavad haljasalade hooldaja ja kivisillutise paigaldaja eesmärgiga pakkuda lühema õppeaja ja kitsamale oskusele suunatud õpet. Aastal 2020 uuendati aktiivtegevuse instruktoriga kutsestandard ning sellele vastav matkajuhi 4.taseme õppekava. Aastal 2021 töötati õppes ja tööturult väljas olevatele noortele vanuses 16-26 isikuarengu õppekavarühmas valikuaasta 2.taseme õppekava eesmärgiga pakkuda tasandusõpet üldainetes, võtmeoskustes ning algõpetust kooli poolt pakutavatel erialadel. Kõikide õppekavade muudatused lähtuvad kiirelt muutuva töömaailma vajadustest ning koostati eesmärgiga pakkuda sihtgruppide vajadustest lähtuvat õpet, sh luua paindlikud võimalused liikumiseks kõrgema tasemega õppekavalt madalamale. Koolil ei õnnestunud täita ühte arengukava eesmärki – käivitada metsaväljaveo autojuhtide 4.taseme tasemeõpet, kuna puudus üksmeel võimalike huvigruppide vahel (koolitajad ja erialaliidud). Metsaväljaveo autojuhi õpe ja kutse on olulised Eesti metsasektorile, kuna metsamaterjalide transpordil on oluline roll tarneahela ühe lülina.

Kokkuvõtteks on kooli õppekavade arendamisel jõutud tulemuseni, kus õppijatel on võimalik valida oma huvid ning võimetele vastavate õpiteede vahel ning vajadusel ka õppekava vaherada (nt madalama tasemel jätkamiseks).

5.1.6. Praktikad

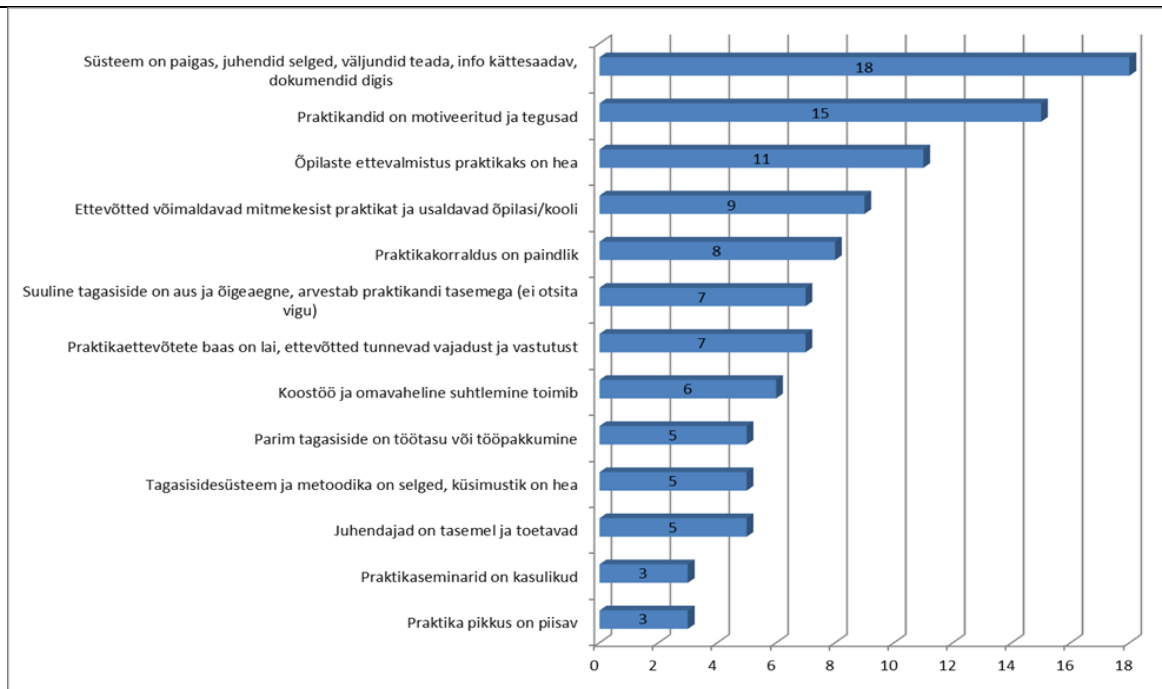
Koolis läbiviidava õppe praktilise tööd ja praktikad toimuvad nii kooli õppe-praktikabaasides (õppemetskondades Luual ja Tihemetsas, puukool-arboretumis, kooli pargi- ja haljasaladel) kui ka ettevõtetes nii Eestis kui väljaspool. Koolil on rohkearvuline [praktikaettevõtete võrgustik](#) ning 2018. aastal omistati kooli praktikakorraldusele märgis „[Tunnustatud praktikasüsteem](#)”. Praktikate juhendamise tegelevad õpetajad-praktikakoordinaatorid, kes osalevad aktiivselt koolisiseses võrgustikutöös.

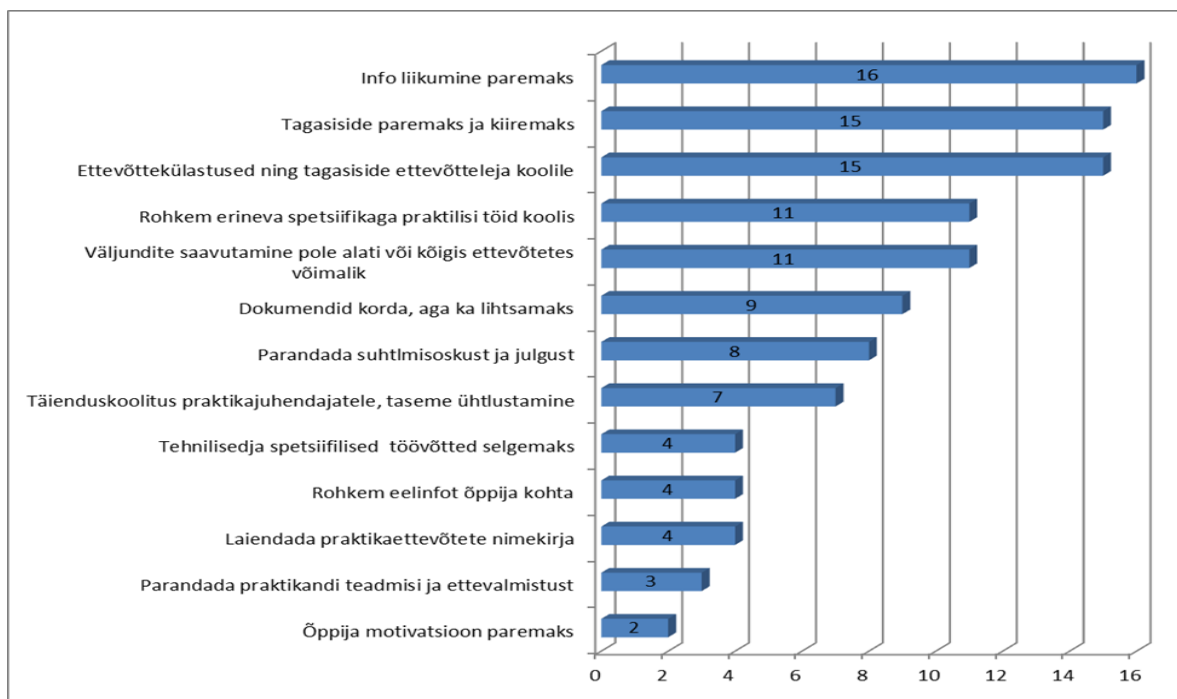
Joonis 7. Luua MK õppijate rahulolu praktikatega (Riiklik rahulolu küsitlus Harju 2021)

Ülaltoodud jooniselt 7 nähtub, et rahulolu praktikakorraldusega üldjoontes muudatusi pole arenguperioodi teises pooles toimud ning see on samal tasemel Eesti teiste kutseõppeasutustega, mis tähendab, et enam tähelepanu tuleb uuel perioodil pöörata faktorit kajastavatele tegevustele, st tagasiside andmine õppijale praktika erinevates etappides - praktika sooritamise ajal ja järgselt ning kooli ja tööandja koostöö praktika korraldamisel. Praktikasisüsteemi välishindamise järgselt 2018. aastal viidi sisse järgmised suuremad muudatused: praktikantidelt ja praktikaettevõtte juhendajatelt tagasiside küsimine, parimate praktikakohtade tunnustamine, praktikadokumentatsiooni täiendamine vastavalt kutseksamite protseduuridele ning kooli praktikabaasides (õppemetskondades ja puukool-arboretumis) individuaalsete praktikavõimaluste loomine (sh harjutusalad metsamõõtmiseks, erinevate tööde tegemise avatud nädalad jms).

Ajavahemikus 2020-21 toimus praktikaeettevõtete tunnustusürituste raames ka arendusseminarid, mille rühmatööde kokkuvõtteid kajastavad joonised 8 ja 9. Luua Mk praktikasisüsteemi tugevusteks nimetati kõige enam järgmisi tegureid: praktikasisüsteem on teada, info selle kohta on kättesaadav, praktikandid on motiveeritud enamjaolt, ettevalmistus praktikale minekuks on hea. Parendusvaldkondadena toodi välja järgmist: infoliikumist ja tagasiside andmist tuleb kiiremaks saada ning see peaks olema kahepoolne – koolile ja ettevõttele. Samuti peeti oluliseks, et kooli esindaja külastaks ettevõtteid ning märgiti, et alati ei ole ühes ettevõttes võimalik saavutada kõiki praktikaväljundeid, st et vajalik on leida alternatiivseid praktikakohti ning suunata õpilane mitmesse ettevõttesse.

Joonis 8. Praktikaprotsesside tugevused (Allikas: praktikaseminaride kokkuvõtted)

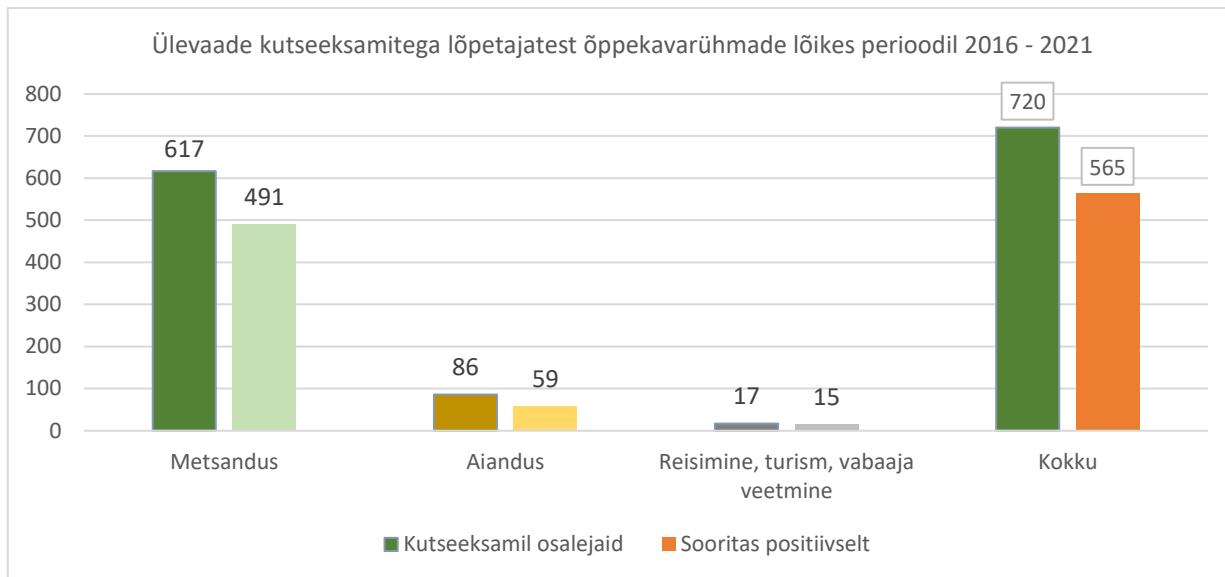
Joonis 9. Praktikaprotsesside parendusteemad (Allikas: praktikaseminaride kokkuvõtted)

5.1.7. Kutseeksamid

Kutsehariduse omandamiseks tuleb õpilasel sooritada kutseksam, selle ebaõnnestumise on võimalik kool lõpetada ka lõpueksamiga. Aastaks 2021 on võimalik kõikidel erialadel, mida kool tasemeõppes pakub sooritada ka kutseksam. Jooniselt 10 selgub, et arenguperioodi keskmisena lõpetas kutsega metsanduse

õppekavarühmas 80 %, aianduse õppekavarühmas 68 % ja reisimis, turismi ja vabaajaveetmise õppekavarühmas 88 % (alustati 2021. aastal, st arvestuse aluseks on vaid ühe aasta andmed) lõpetajatest.

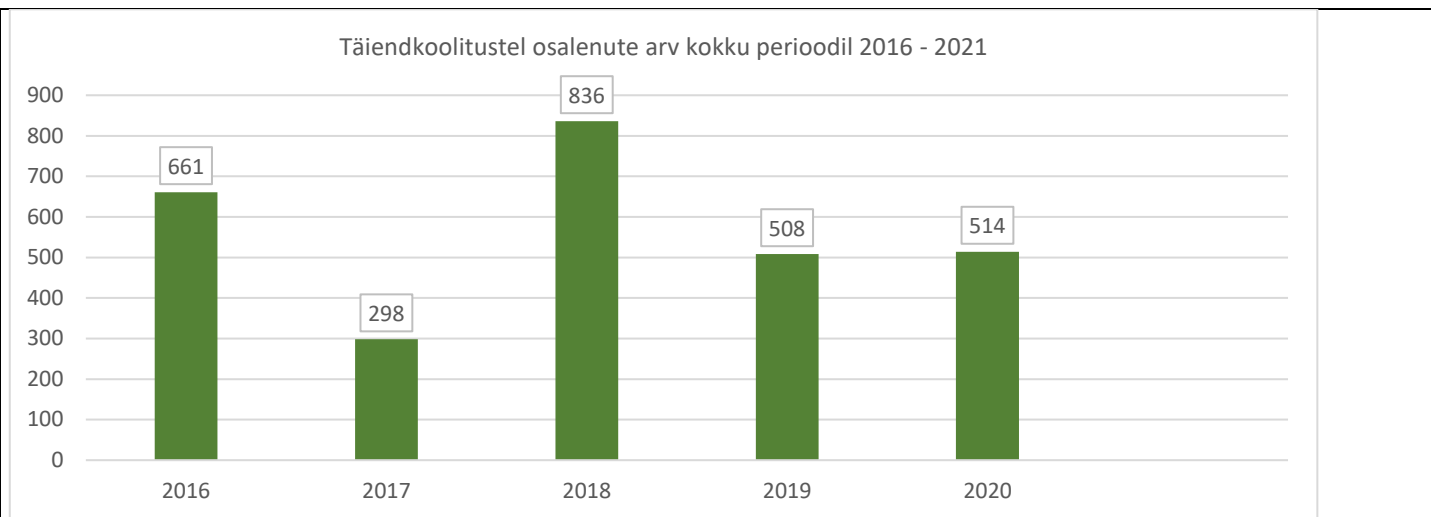
Joonis 10. Kutseksamitega lõpetajad õppekavarühmade lõikes perioodil 2016-2021 (Allikas:kooli statistika).

Täpsemat infot kutseksamite tulemuslikkuse kohta nii õppekavagruppide ja õppekavade lõikes leiab aruande lisast 3. Võrdlusena võib välja tuua asjaolu, et töömaailmast tulnud kutseksamite sooritajate keskmine tulemuslikkus metsanduslike kutsete osas on samas perioodis 87 %.

5.1.8. Täiendusõpe

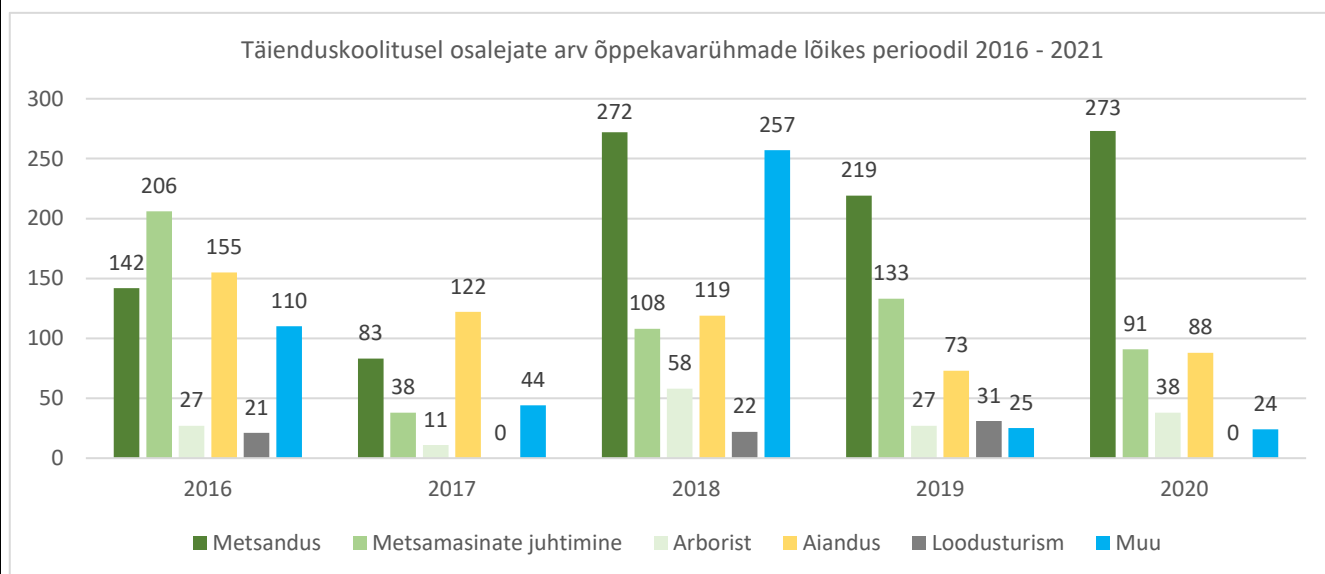
Luu MKis korraldab täiskasvanute koolitusi ja töömaailma kutseksameid (koostöös Eesti Metsa- ja Puidutööstuse Liidu ja Eesti Arboristide Ühinguga) [koolituskeskus](#). Koolituskeskuses õpetavad nii kooli õpetajad kui ka koolituspartnerid töömaailmast. Kool pakub täiendusõpet kõikides õppekavarühmades ning lisaks ka isikuarengu, materjalide töötlemise jms valdkonnas (täpsema info leiab lisast 4). Koolituste kestvus jääb peamiselt vahemikku 8 – 40 tundi. Proportsionaalselt toimub kõige enam koolitusi metsanduse õppekavagrupis (35 %), järgnevad metsamasinate juhtimise (20%) ja aianduse õppekavade grupp (20%). Arboristi (6%) ja matkajuhi õppekavadel toimub täiskasvanute koolitusi kõige vähem, kuna need on nišivaldkonnad ning sihtgrupp, kes osalevad suhteliselt väike. Metsanduse- ja metsamasinate juhtimise koolitusmahtudes on suur osa erineva taseme kutseksamiteks ettevalmistavatel koolitustel. Jooniselt 11 selgub, et täienduskoolitustel osalejate üldarvud on aastate lõikes olnud varieeruvad ning jäänud arengukavas prognoositud näitajatest mõnevõrra allapoole. Viimaste aastate osalejate arvu on piiranud ülemaailmne Covidi pandeemia olukord, sest teatud perioodidel ei olnud Eestis lubatud korraldada ühtegi koolitust.

Täienduskoolitustel osalenute ja lõpetajate suhtarv on kogu perioodi vältel olnud kõrge, st keskmiselt lõpetab alustatud koolituse ligikaudu 97 % alustanutest. Samuti on kursustel osalejate rahulolu koolitustega kõrge (st 6-pallisel skaalal 5,5).

Joonis 11. Luua MK täienduskoolitustel osalenute üldarvud perioodil 2016-2021 (Allikas:kooli statistika)

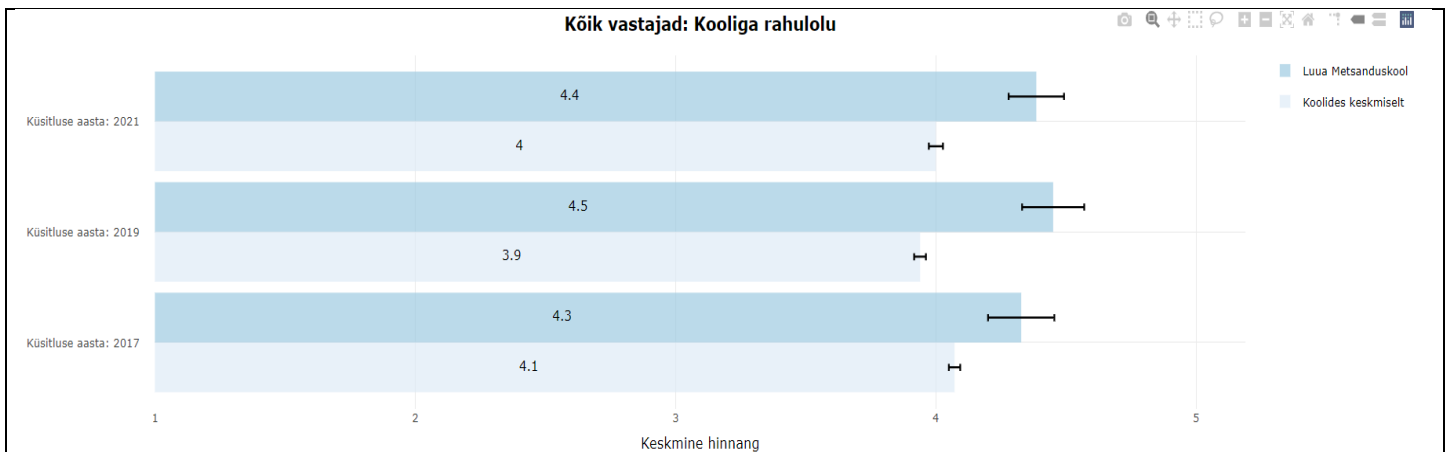
Jooniselt 11 nähtub, et kõige enam osales täiendkoolitustel inimesi 2018. aastal ulatudes 836 osalejani. Jooniselt 12 selgub, et 2018. aastal koolitati suures osas just muus õppekavariühmas, mille põhjuseks on läbiviidud ESF projekti „Luua Metsanduskooli praktikate veebipõhise hindamiskeskonna uuendamine ja kasutuse hankimine ning praktikajuhendajate koolitamine“ raames koolitatud 192 ettevõttepoolset praktikajuhendajat.

Joonis 12. Luua MK täienduskoolitustel osalenute arvud õppekavariühmade lõikes (Allikas:kooli statistika)

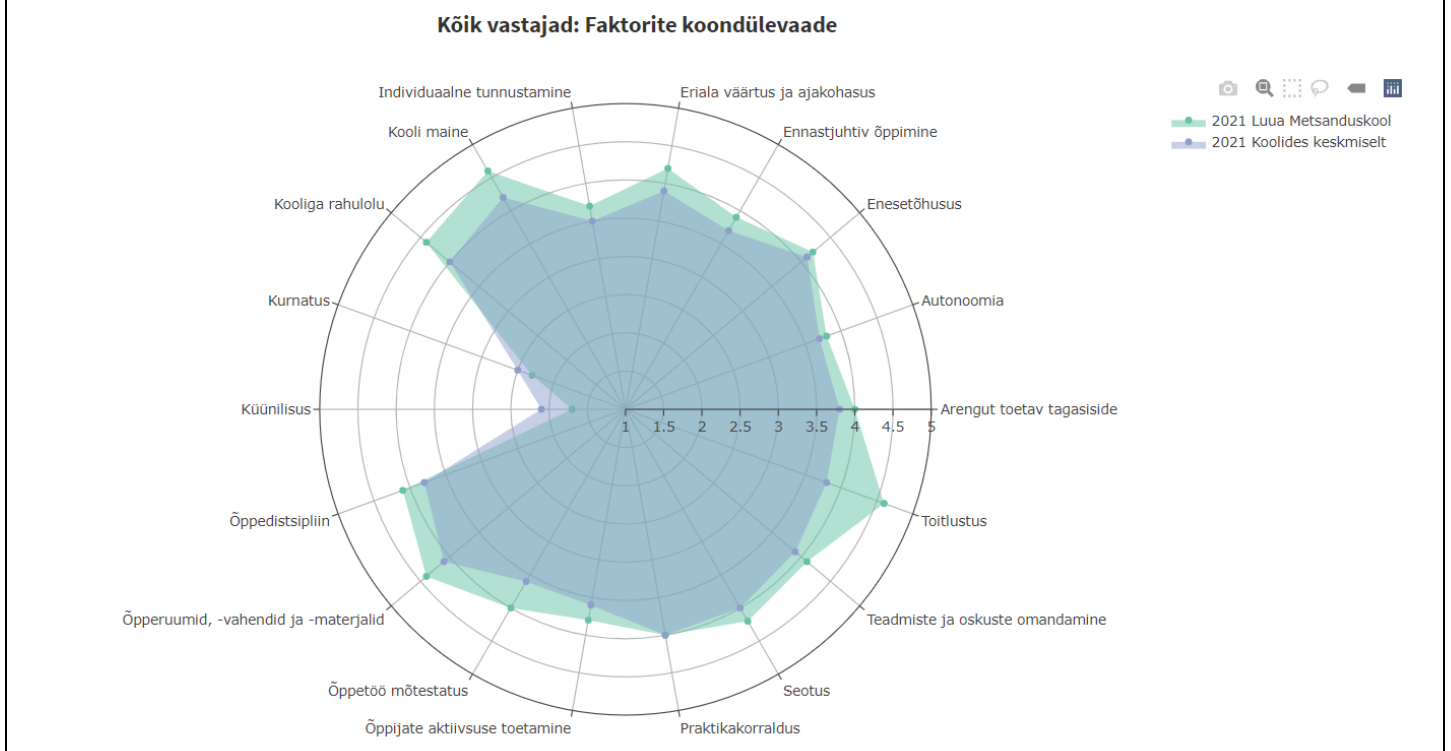
5.1.9. Õpilaste rahulolu kooliga

Õpilaste rahulolu-uuringuid viib üleriiklikult läbi Harno (eelnevatel aastatel SA Innove). Luua MK õpilaste üldine rahulolu kooliga on püsinud kõigil mõõtmisaastatel (st 2017, 2019 ja 2021) ning on usaldusväärset kõrgem Eesti kutsekoolide keskmisest, vt joonis 13. Kõikide rahuloluküsitlustes mõõdetavate parameetrite kohta saab täiendavalt infot [SIIT](#).

Joonis 13. Õppijate rahulolu kooliga (Riiklik rahuloluküsitlus, Harno 2021).

Riikliku rahulolu-uuringu koondülevaate (joonis 14) põhjal võib välja tuua, et arengukavaperioodi lõpul on Luua MKI õppijad võrreldes teiste koolide keskmise tulemusega kõrgemalt hinnanud järgmisi faktoreid: kooli head mainet, õpitavate erialade väärtustatust ja ajakohasust, õppetöö mõtestatust ja õppijate aktiivsuse toetamist (st erinevaid rühma- ja grupitöövormide rakendamist ja juhendatud individuaalset suunamist). Keskmisest madalamad on näitajad ka kurnatuse ja kühnilisuse faktoritega, mis peegeldavad õppijate seisundeid kooliprobleemidega, sh õppetöö ülekoormuse või stressiga toimetulekul. Õppijad on koondhinnangutes väga rahul kooli õppe- ja olmetingimustega ning toitlustusega. Suuremat rõhku tuleb uuel perioodil pöörata aga nüüdisaegse õpikäsituse juurdumisele, mille rakendumist peegeldavad järgmised faktorid: õppijate individuaalne tunnustamine (st õppija individuaalse arengu märkamine ja sidumine varasemate tulemuste parandamisega), õppija seotuse suurendamine kooliperega (st märkamine ning igakülgne abi õppe läbimisel) ja arengut toetava tagasiside (st õpetajate selgitused õppijale edasiste õpitegevuste osas) andmine. Nendes kategooriates on õpilaste tagasiside jäänud võrdseks või on kolme aasta (2017, 2019 ja 2021) võrdluses esitatud andmetes väikeses langustrendis.

Joonis 14. Koondülevaade õpilaste rahulolust faktorite lõikes (Allikas: Riiklik rahuloluküsitlus, Harno 2021)

Lisaks eeltoodule saab kool tagasisidet õpilastelt ka läbi arenguvestluste ning erinevate temaatiliste kooli poolt korraldatavate küsitluste, nt huvitegevuse, toitlustuse ja majutuse kohta. Õppetöö korraldamise ja läbiviimise osas saadakse tagasisidet õppeainete lõppemisel ning kooli lõpetamisel.

5.1.10. Õpilaste osalemine kutsevõistlustel

Luu MK õpilased osalevad iga aastasel järgmistel metsanduslike kutsevõistlustel: Balti metsanduskoolide kutsevõistlused (*Baltic Forestry Games*), Euroopa metsanduslikud kutsemeistrivõistlused (*European Forestry Students Skills Championships*) ja Eesti kutsevõistlustel (Eesti raiespordi sari xCut ja metsandussektori kutsevõistlused). Peamisteks võistlusaladeks on: metsarada (metsanduslikud teadmised ja oskused), raievõistlus (saeketi montaaž, langetamine, laasimine, täpsussaagimine, kombineeritud järkamine), metsamasinate võistlused simulaatoritel, trenaažööridel ja suurtel masinatel. Kutsevõistlused on kooli pölväärtusi kandvaks tegevussuunaks ning arenguperioodil töötati välja sama nimetust kandev valikaine, mis annab võistlusteks ettevalmistamise ja nendel osalemise ühildada õppekavadega ning väärtustada õppiia arengut ja tulemusi ka sel viisil.

Alljärgnevalt on toodud ülevaade õpilaste tulemustest Euroopa tasandil:

- 2016- Austria (Osales 19 riiki)

Võistkond- Jaanus Sosare (8. koht), Henri Meentalo (18.), Juhan Püü (23.), Markus Mitt (38.).

NB! Sulgudes on toodud iga võistleja individuaalne saavutus

Raievõistlus – 5. koht

Metsarada – 8. koht

Koondarvestuses – 6. koht

- 2017- Šveits (Osales 18 riiki)

Võistkond- Peeter Mitt (8.), Priit-Karmo Orupõld (20.), Marcel Lahe (23.), Ralf Elfenbein (39.)

Raievõistlus – 5. koht

Metsarada – 14. koht

Koondarvestuses - 12. koht

- 2018- Ungari (Osales 21 riiki)

Võistkond - **Henri Tokman (1. koht)**, Peeter Mitt (13.), Ralf Elfenbein (28.), Aleksander Palu (47.)

Raievõistlus 5.- 6. koht

Metsarada- 9. koht

Koondarvestuses – 5. koht

- 2019- Rootsi (Osales 17 riiki)

Võistkond - Silver Pärn (5.), Aleksander Palu (20.), Evert Laupa (33.), Sander Taal (36.)

Raievõistlus – 6. koht

Metsarada – 4. koht

Koondarvestuses – 4. koht

- Kutsevõistlused Rumeenias 2020 ja 2021 Lätis tühistati pandeemia tõttu.

5.1.11. Õpilaste tunnustused

Luu MKs on loodud päevaste õppijate tunnustussüsteem, mille kohaselt igal aastal nimetatakse aasta parim õppija koolis ning tunnustatakse kursuste parimaid, õpilasi tänatakse ka tublide saavutuste üle spordis, kutsevõistlustel jms. Täiskasvanud õppijad tunnustatakse kooli lõpetamisel heade õpitulemuste ning muu silmapaistnud ja koolile tuntust toonud tegevuste eest. Parimad õpilased esitatakse üleriigilistele tunnustamis- ja tänuüritustele.

Arenguperioodil pälvisid tunnustust järgmised õppijad:

2016 - Aasta õppija - Mihkel Kajanus

2017 - Aasta õppija - Priit Karmo Orupõld

    Presidendi vastuvõtule kutsutud - Madis Pärn

2018 - Aasta õppija – Ralf Elfenbein

    Maaelu Edendamise SA parim maamajanduseeriala õpilane - Silver Pärn

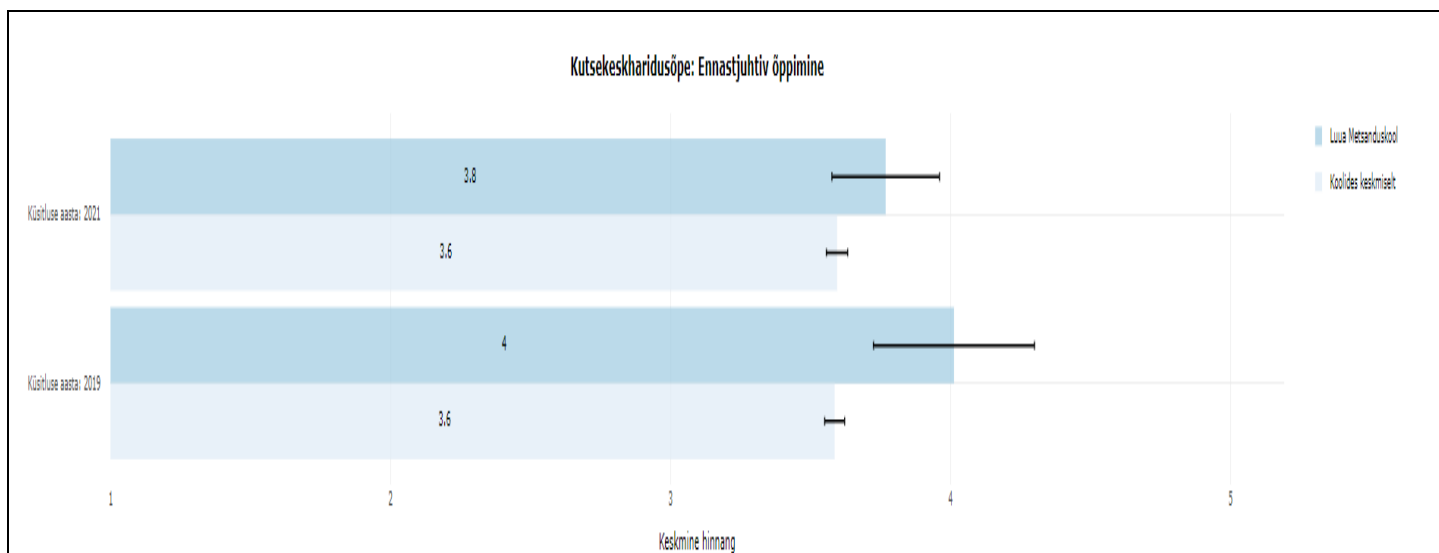
    Presidendi vastuvõtule kutsutud - Madis Pärn

- 2019 - Aasta õppija - Silver Pärn
Metsa- ja Puidutööstuse Liidu preemia - Hannes Brük
Presidendi vastuvõtule kutsutud - Silver Pärn, Ralf Elfenbein
- 2020 - Kooli aasta õppija - Risto Kiisk
Metsa- ja Puidutööstuse Liidu preemia - Risto Kiisk
Presidendi vastuvõtule kutsutud - Risto Kiisk
- 2021 - Kooli aasta õppija – Kersti Orno
Kiitusega lõpetanud - Margot Turu
Presidendi vastuvõtule kutsutud - Kersti Orno, Mihkel Märtn, Reigo Kasmann

5.1.12. Õpikäsituse muutusega seotud arendustegevused

Arengukava perioodil viis kool ellu järgmised olulised arendustegevused:

- Digipöörde arengukavade ([2016-2018](#) ja [2019-2021](#)) elluviimine, sh õpetajate ja õpilaste digioskuste arendamine läbi erinevate e-keskkondade (Moodle, MS Office jt) kasutusele võtmine ja metsainfosüsteemide integreerimine õppetöösse. Simulaatorõppe metoodika väljatöötamise metsamasinate juhtimise õppes ning rakendamine viisil, mis loob igale õppijale individuaalse õppekeskkonna ning võimaldab enne reaalsele masinale minekut ohutult töövõtteid ja -keskkondi tundma õppida.
- Õpilaste ettevõtlikkust ja õpilasettevõtlust arendav koostöö ettevõtetega Junior Achievemendi metoodika põhjal, sh ettevõtliku kooli arendusprogrammides osalemine (ESF 2017-2021).
- Luua MKi praktikate veebipõhise 360 kraadi tagasiside hindamiskeskonna uuendamine, selle kasutuse hankimine aastani 2022. Praktikate hindamise veebikeskkonna edasiarenduse tulemusel täpsustati võtmekompetentside määratlusi kõikidel kutsetasemetel ning kohandati vastavalt sellele hindamismetoodikat (ESF 2018 - 2019).
- Arendusprojekti „Toetava koolikultuuri arendamine ja nüüdisaegse õpikäsituse rakendamine Luua MKs“ mõtestati kogu õpetajaskonnaga nüüdisaegse õpikäsituse põhimõtteid ning lepiti kokku õpilaste tugisüsteemide arendamise vajadustes. Loodi tunnustussüsteem parimate praktikakohtade ja -juhendajate tänamiseks. Koos ettevõtete esindajatega töötati välja aluspõhimõtted, kuidas rakendada nüüdisaegse õpikäsitust praktikate ettevalmistamise, läbiviimisel ja tagasisidestamisel (2020-2021).
- Osalemine Tallinna Ülikooli arendusprogrammis „Tulevikukool“, mille käigus loodi õpiringi põhimõtetest lähtuv metoodika ning mentorsüsteem (õpikoda) päevase õppe õpilastele, et arendada nende enesejuhtimisoskusi ning iseseisvust. Uuendati moodul „Õpitee ja töö muutuv keskkonnas“, mida täiendati kahe teemaga: õppimine kutsekoolis ja õpioskused (2020-21).
- Käivitati ülekoollised fookuskuud (toetavad õppijate üldkompetentside nagu näiteks kohanemisvõime, enesedistsipliin, planeerimisoskus jt arengut), et läbi kokkulepitud eesmärkide ja meetodite toetada suunatult õppijaid (2021).
- Ühiste kogemuste jagamise ning koosõppimise eesmärgil kutsuti ellu kaks professionaalset õpetajate õpikogukonda: fookuskuude ning õpikodade planeerimiseks ning tagasisidestamiseks (2021).
- Huvi- ja õppetegevuste ühendamine õpilaste õpilünkade tasandamisega, mille tulemusel toimusid esmakursuslastele õppekava baasemadel (nt puuliigiõpetus jms) õpihuvilaagrid koostöös OÜ Metsaharidus (2021).

Joonis 15. Ennastjuhtiv õppimine kutsekeskhariduse õppes (Allikas: Riiklik rahuloluküsitlus, Harno 2021)

Ülaltoodud jooniselt nähtub, et võrreldes, 2019. aasta tulemustega on ennastjuhtiv õppimine vähesel kutsekeskharidusõppes (noored) määral langenud, kuid on Luua MKs siiski võrreldes teiste kutsekoolidega keskmiselt kõrgem. Võrreldes seda aga kõigi teiste rahuloluküsitluses uuritud valdkondadega on õppijate enesejuhtimise temaatika endiselt kõikides koolides suhteliselt madal ning vajab ka järgmisel arenguperioodil aktiivset tähelepanu.

Tugevused

- Koolis on väljakujunenud tugevad õppesuunad ja spetsialiseerumised ning kooli pakub kutseharidust oma põhivaldkonnas, metsanduses kõikidel kvalifikatsioonitasemetel (2.-5.tase).
- Õppekavarühmades pakutav õpe on kvaliteetne ning läbinud edukalt välishindamise Eesti Kõrg- ja Kutsehariduse Kvaliteedi Agentuuri poolt.
- Õppekavad on ajakohased ning arvestavad tööturu muutuvate vajadustega. Õppekavade arendamine on pidev, analüüsitud ja juhitud protsess kõikides õppekavarühmades ning uued õppekavad töötatakse välja või olemasolevatesse viiakse sisse muudatused vastavalt kutsestandardite muutumisele koostöös tööandjate organisatsioonidega.
- Täiendusõppe õppekavasid luuakse ja õpet pakutakse kõikides õppekavarühmades ning erinevatele sihtgruppidele, iga-aastaselt töötatakse välja uusi koolituspakkumusi.
- Luua MK õpilaste arv on viimasel kolmel aastal suurenenud, vastuvõtukonkursile esitatud avalduste arv on kahekordistunud, kool täitab edukalt riiklikku koolitustellimust.
- Edukalt kutseeksamid sooritanud koolilõpetajate osakaal on tõusnud ning kõikidel koolis pakutavatel erialadel on võimalik omandada kutse.
- Koolil on toimiv ja riiklikult tunnustatud praktikasüsteem ning toimiv praktikaettevõtete võrgustik, parimad ettevõtted - praktikakohad on kooli poolt tunnustatud.
- Õpilaste ettevalmistus kutsemeistrivõistlusteks on süsteemne ning õpilased saavutavad rahvusvahelistel ja siseriiklikel võistlustel häid tulemusi,
- Koolis on loodud õpilaste toetus- ja tunnustussüsteemid.
- Õppijate rahulolu kooliga on kõrgem Eesti teiste kutsekoolide keskmisest tasemest.

- Koolis on väljatöötatud ja rakendamisel nüüdisaegsel õpikäsitusel põhinevaid haridusuuendusi.
- Kooli õppe- ja praktikabaasid on kaasaegsed ning aktiivses kasutuses õppekavade elluviimisel.

Parendusvaldkonnad

- Suurendada kutsekeskharidusse sisenevate noorte õppijate arvu ning leida uusi turundusmeetodeid nendeni jõudmiseks ja värbamiseks.
- Alustada koostööd Eesti Maaülikooliga, et töötada välja võimalused metsandusliku kutse- ja kõrghariduse õpiradade ühildamiseks.
- Õppijate kooli katkestamine ei ole vähenenud.
- Ajakohastada õppekorraldust ning töötada välja paindlikud lahendused, mis arvestavad erinevate osapoolte muutunud vajadustega, sh õppija individuaalsuse ning võimekusega.
- Uuendada õppekavades valikainete õpetamise ja valimise põhimõtteid ning töötada välja ülekooliline õppekorraldussüsteem nende valimiseks (sh väljastpoolt kooli) ja õpetamiseks.
- Uuendada õpilaste õppenõustamise süsteem, sh visualiseerida õpiteed ning töötada välja õppekava vahetamise põhimõtted kõikide sihtgruppide osas.
- Parandada koostööd õppija arengu toetamisel õpetajate ja tugispetsialistide vahel.
- Arendada edasi seni piloteeritud õppijate mentorsüsteemi (õpikojad).
- Luua õppijate arengu toetamist ja õppe tulemuslikkust jälgiv sisehindamissüsteem.
- Osaleda aktiivselt uuenduslikes ning teaduspõhistes haridusprogrammides.

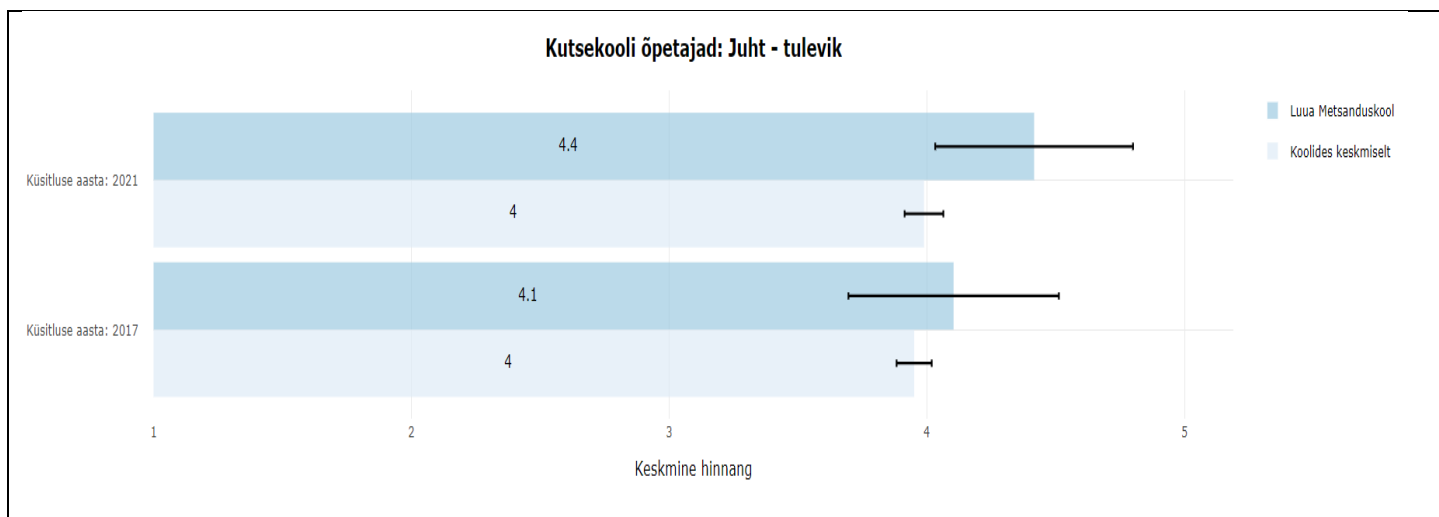
5.2. Eestvedamine ja juhtimine

Perioodil 2016-2018 muutus kooli juhtimisstruktuur oluliselt, selle põhjuseks oli vajadus senisest süsteemsemalt ja tõhusamalt õppeüksuste tööd korraldada ja arendada. Üldises plaanis mõjutas arenguid metsandusliku tasemeõppe koondumine Luuale läbi Pärnumaa Kutsehariduskeskuse Tihemetsa metskonna liitmise kooliga.

Luua MKi [toimemudel](#) lähtub kooli põhimäärusest ning hakkas uuenenud kujul kehtima 2018. aasta sügisest. Koolis tegutsevad õppetöö korraldamise ja läbiviimisega seotud üksused ning neid toetavad haldus- ja tugiüksused. Kooli juhtkonnaliikmete vahel on määratud vastutusala – koolijuhi vastutusallas on õppeosakond, kuhu kuuluvad metsanduse, arboristi, üldõppe ning õppekorralduse üksused ning kooli üldine juhtimine. Praktikaosakonna juhataja vastutusallas on maastikuehituse, metsuri, metsamasinaõppe üksused ning õppemetskonnad (Luual ja Tihemetsas). Finantsjuhi vastutusallas on haldus- ja finantsosakonna üksused (haldus, majutus, toitlustus ning soojatootmine).

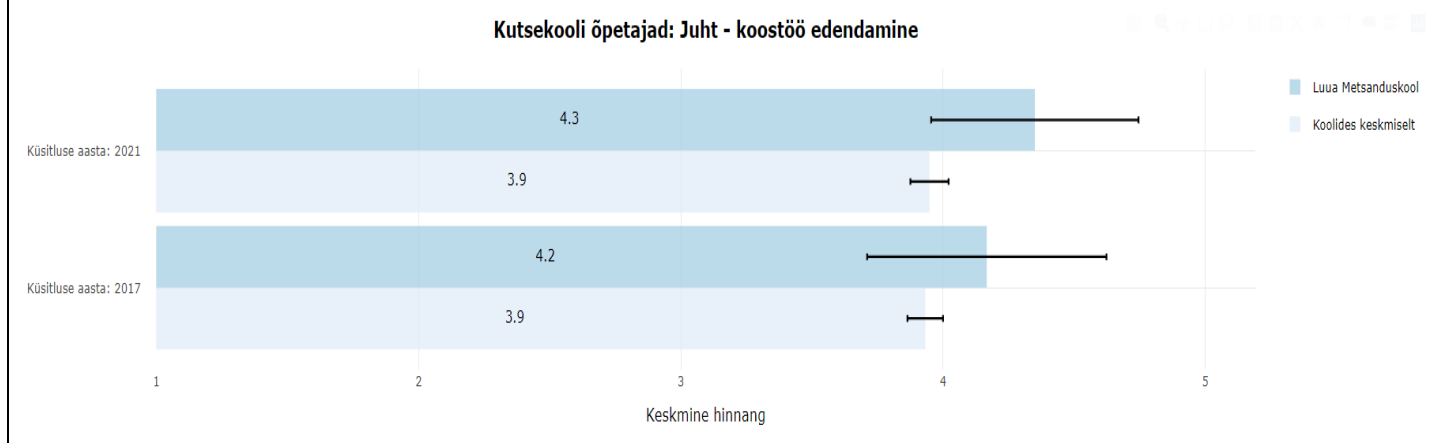
Seisuga 31.10.2021 töötab organisatsioonis 87 inimest. Kooli kõrgeim kollegiaalne otsustuskogu on [nõukogu](#), kelle ülesandeks on kooli tegevuse korraldamine ja arengute kavandamine.

Kooli ja ühiskonda sidustavaks lüliks on koolil [nõunike kogu](#), kelle ülesanne on nõustada kooli ja kooli pidajat arengu kavandamisel ning õppekasvatustöö ja majandustegevuse korraldamisel.

Joonis 16. Luua MKi õpetajate rahulolu kooli juhtimisega tuleviku suunal (Allikas: Riiklik rahuloluküsitlus, Harno 2021).

Luua MKi juhtkonna koostöö kooli arengute planeerimisel ja elluviimisel on olnud arenguperioodil väga hea, õpetajaskonna rahulolu kooli juhtimisega tulevikusuundadel on kõrge ning viimastel aastatel võrreldes teiste kutsekoolidega suurenenud (vt joonis 17).

Joonis 17. Luua MKi õpetajate rahulolu juhtimisega koostöö edendamisel (Allikas: Riiklik rahuloluküsitlus, Harno 2021).

Koostöö edendamise all uuriti töötajate seas meeskonnavaimu ja –hoiakute arendamist, mida kinnitavad mitmed uued võimalused, mis on koolis arenguperioodil loodud õpetajate ja töötajate vahelise koostöö edendamiseks. 2018. aastal rakendunud uus struktuur koondab õpetajad õppevaldkondade põhjal väiksematesse üksustesse, mille tulemusel on paranenud õpetajate kaasatus koolielusse. Olulisel kohal on ühised arutelud õppekavade läbiviimisel ning teemade lõimimises, samuti ülekoolliste õpiürituste (nt kooli kutsevõistluste) korraldamine, õpikogukondade loomine ning igal aastal toimuvate parimate õpetamis- ja õppimispraktikate jagamine. Regulaarselt tegutsevad kursusejuhendajate ja praktikakoordinaatorite võrgustikud, et parendada töövaldkonda ja ühtlustada arusaamu.

Tugevused

- Koolis on toimiv ja õppevaldkondade spetsiifikat arvestav struktuur.
- Koolipere rahulolu kooli juhtimisega on kõrgem Eesti teiste kutsekoolide keskmisest.
- Kooli nõunike kogu osaleb aktiivselt kooli arengute kavandamisel ja suunamisel.
- Struktuuriüksused toimivad kootõiselt ning väärtustavad meeskonnatöö põhimõtteid.

Parendusvaldkonnad

- Parandada struktuuriüksuse omavahelist koostööd (õppeüksuste ja hoonete vahel) veelgi, et luua sidus teabe- ja suhtlusvõrgustik.
- Arendada edasi ühendatud praktikabaasidega toimumudelit (Luua + Tihemetsa), et väärtustada professionaalset ja pikaajalist metsade majandamiskogemust õppeprotsessis ning suurendada metsandusõppe kättesaadavust Lääne-Eesti piirkonnas.
- Kaardistada õppemetskondade võimekus ja täiendava inimressursivajadused individuaalsete ettevõttepraktikalahenduste pakkumiseks, sh rahvusvahelistele õppijatele.
- Pakkuda kooliperele ühiseid üritusi (sh mitteformaalseid), et soodustada omavahelist suhtlemist ning koostõisust.
- Toetada õpilasesinduse tegevusi ja arendada nende võimekust kaasärääkimiseks kooli juhtimises.

5.3. Personalijuhtimine

Allpool toodud tabelis on toodud ülevaade kooli töötajatega seonduvatest üldandmetest.

Tabel 7. Ülevaade personaliga seotud andmetest.

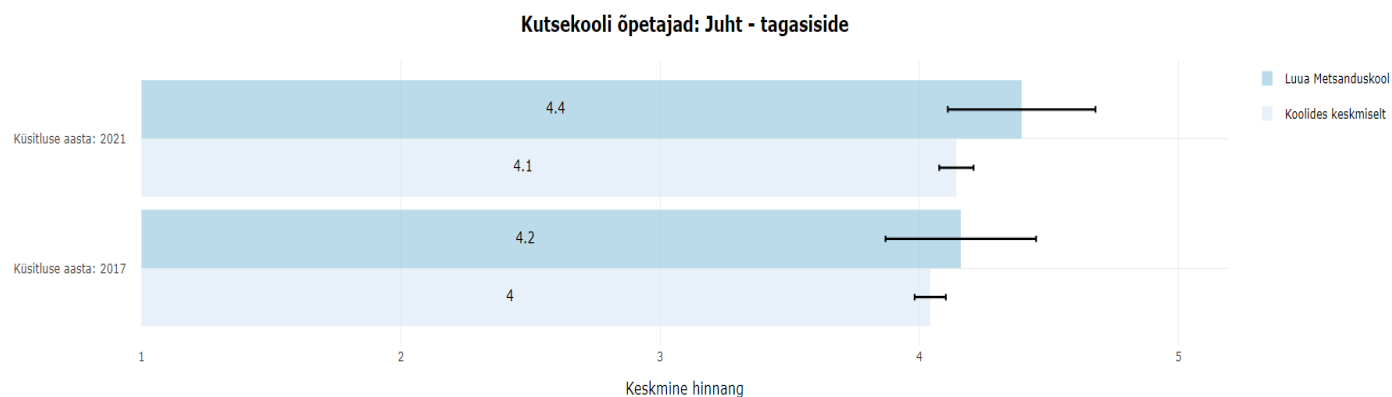
Aasta	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Töötajaid kokku (arv)	87	86	92	92	90	86
Keskm vanus (aastat)	48	49	49	50	51	52
sh mehi	39	37	42	42	42	45
sh naisi	48	49	50	50	48	41
Õpetajaid kokku (arv)	36	35	31	33	31	33
Õpetajate keskmine vanus	47	49	49	50	50	51
sh mehi	22	21	17	18	18	21
sh naisi	14	14	14	15	13	12

4.3.1. Personalivajaduse hindamine ja värbamine

Personalimuudatuste vajadused tulenevad õppetegevuse sisulistest muutustest, sh uute teemade ja mahtude lisandumine õppekavade elluviimisel või õppetugitegevuste laiendamisel, samuti töötaja organisatsioonist lahkumisel (sh teisele töökohale) või töö ümberkorraldamisel (sh koondamine). Õppepersonali värbamisvajadust analüüsitakse samaaegselt uue planeeritava õppeaastaga. Viimastel õppeaastatel on õppepersonali koosseis olnud stabiilne, tihedamini on töötajate vaheldusi toimunud metsamasinaõppe üksuses, sest instruktorid siirduvad tööle ettevõtetesse (soodsamad palgatingimused). Õpetaja ametikohtade täitmiseks korraldatakse avalikud konkursid.

4.3.2. Personali toetamine ja arendamine

Luuu MKs rakendatakse õpetajate toetamisel ja arendamisel koostöövestluste süsteemi, mille osadeks on iga-aastane eneseanalüüs (LiveBineri e-keskkonnas) ja tagasiside saamine oma tööle otseselt juhilt. Allolevalt jooniselt on näha, et õpetajate rahulolu juhtidelt saadud tagasisidega on viimastel aastatel tõusnud ning kõrgem teistes kutsekoolide õpetajate hinnangutest. Arengukavaperioodil täiendati vestluste läbiviimise põhimõtteid ja tulemustasustamise põhimõtteid, mis arvestavad õpetajate/töötajate eesmärkide täitmist ning panustamist kooli arengutesse. Koos struktuurimuudatustega täiendati ka õpetajate töötasustamise põhimõtteid, mis arvestavad tööaja kui terviku printsiipi, väärtustavad erinevaid õpetajatöö rolle ja soodustavad paindlikku tööaja kasutust.

Joonis 18. Luuu MK õpetajate rahulolu juhtidelt saadud tagasisidega (Allikas: Riiklik rahuloluküsitlus, Harno 2021).

Personali arendusvajaduses lepitakse kokku koostöövestlustel ning koolitusplaan kooskõlastatakse nõukogus kaks korda aastas. Töötajatele võimaldatakse koolitusi nii tööalaste isiklike arenguvajaduste kui ka ülekooliliste strateegiliste teemade (nt Moodle kursuse loomine, täiskasvanud õppijate hindamine, nüüdisaegne õpikäsitlus jms) põhjal. Arengukavaperioodi tulemusnäitajate (vt tagapool tabel 10, lk 35) põhjal võib öelda, eesmärgiks seatud kõikide õpetajate kvalifikatsioonile vastavuse tingimus on 2021. aastaks täidetud 97 % (aastal 2016 oli 84 %). Õpetajaid toetavad igapäevaselt tööalasel haridustehnoloog (e-keskkonnad, digipedagoogika), õppekorraldusspetsialistid (õppeinfosüsteemi Tahvel kasutamine, õppetöö korraldamine), õppekavahoidjad (õppekavade rakendamine) raamatukoguhoidja (õppekirjandus) ning tugispetsialistid (õpiabi korraldamine, HEV õpilaste õppe nõustamine jms). Arenguperioodil töötati välja uue töötaja sisseelamisprogramm, et aidata organisatsiooniga liituvatel inimestel töökohal kohaneda.

4.3.3. Personali tunnustused

Koolis on loodud töötajate tunnustussüsteem, mille kohaselt igal aastal nimetavad õpilased aasta õpetaja, personaliküsitlustega selgitatakse välja aasta meeskond, aasta tegu, aasta kolleeg. Eraldi tunnustatakse ka aasta koolitajat (täiskasvanute õpetaja) ja koostööpartnerit. Kooli töötajaid ja õpetajaid esitatakse aktiivselt ka üleriigilistele tunnustustele. Alljärgnevalt on esitatud erinevad tunnustuskategooriad ja tunnustuse saajad arenguperioodil:

- Liivimaa kutseõppeasutuste tunnustusüritus – pühendunud töö eest koolis või silmapaistva tegevuse eest kooli arendamisel:

2016 Einar Must, Otto Klaos

2017 Riina Tralla, Jüri Puusepp

2018 Peeter Lips, Ester Kliiman

2019 Ülle Käärik, Tõnu Eller

2020 Lys Lepiksoo, Meelis Kall
2021 Ivo Jürisson, Ilona Susi

- Maaelu Edendamise SA – parim maamajandusliku eriala õpetaja .
2016 parim maamajandusliku eriala õpetaja Erle Tüür
2018 parim maamajandusliku eriala õpetaja Tõnu Reinsalu

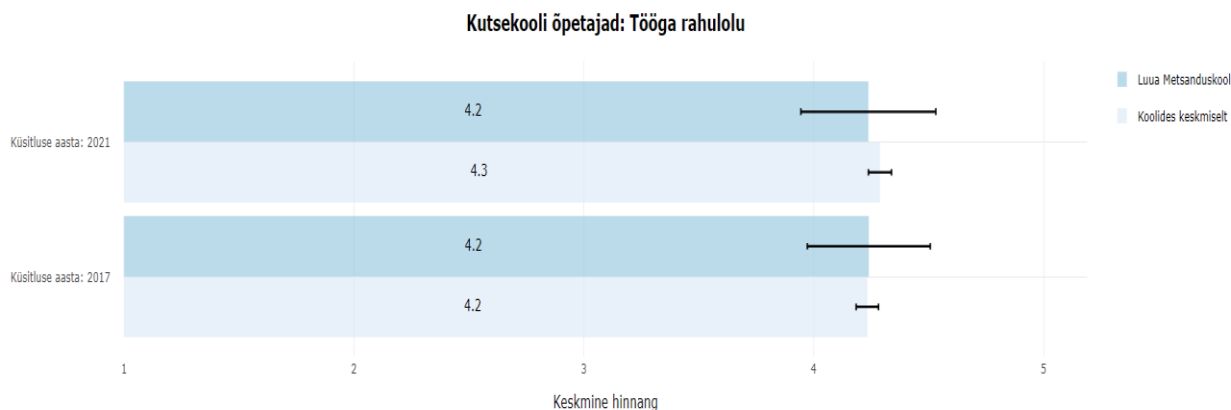
- Balti Assamblee Balti Ühtsuse medal silmapaistva tegevuse eest Balti riikide koostöö edendamisel
2017-Haana Zuba-Reinsalu

- Õpetaja Gala – Jõgevamaa laureaadid
2016 Merle Haossar - Aasta kutseõpetaja
2019 „Flying Forest“ – Aasta hariduse tegu
2020 Evelin Saarva – Aasta kutseõpetaja
2020 Haana Zuba-Reinsalu – Aasta õppeasutuse juht
2021 Erle Tüür – Aasta kutseõpetaja nominent

- Õpetaja Gala – riiklike hariduspreemiate preemiate laureaadid ja nominendid
2019 „Flying forest“ – Aasta haridusteo nominent
2020 Haana Zuba-Reinsalu - Aasta õppeasutuse juht
2021 Erle Tüür - Aasta kutseõpetaja nominent

4.3.4. Personali rahulolu

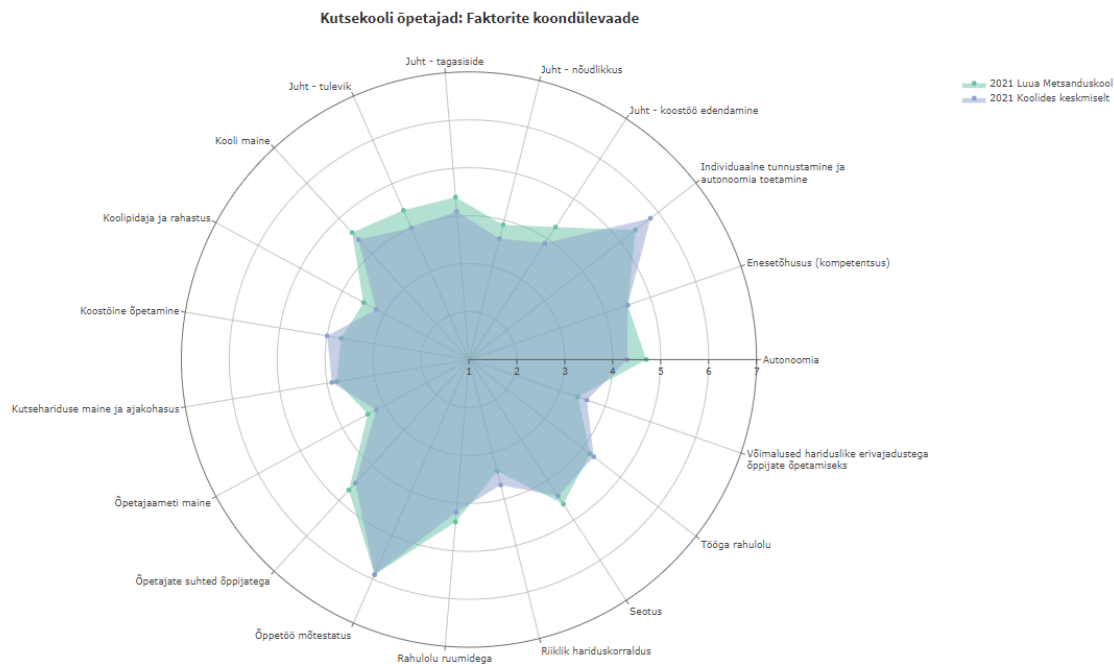
Üleriigilise rahuloluküsitluste põhjal (möötmise toimus 2017. ja 2021.a.) võib öelda, et olulisi muutusi aastate lõikes ja võrreldes teiste kutsekoolidega ei ole (vt joonis 19).

Joonis 19. Luua MK õpetajate üldine rahulolu oma tööga (Allikas: Riiklik rahuloluküsitlus, Harno 2021).

Järgnevalt jooniselt 20 saab lugeda, et arenguperioodi lõpul on õpetajate rahulolu väiksem koostöisel õpetamisel (st kolleegide tundide vaatlemine ja tagasiside andmine/saamine nende kohta) võrreldes teiste kutsekoolide õpetajatega. Samuti on õpetajad madalamalt hinnanud ennast nii õppijate individuaalsel tunnustamisel kui nende autonoomia toetamisel. Viimane faktor oli ära märgitud ka õppijate poolt, mis tähendab, et personaalne lähenemine õppijale, tema vajaduste ning arenguvõimaluste märkamine ja neile tähelepanu pööramine on väga olulised ning vajavad senisest rohkem teadvustamist ja arendamist õpetajate seas.

Õpetajate rahulolu on madalam ka hariduslike erivajadustega õpilaste õpetamisega ning nad sooviksid senisest enam tuge nende õpetamisel, sh eriti õpi- ja käitumisraskustega õppijate õpetamise

Joonis 20. Koondülevaade õpetajate rahulolust faktorite lõikes (Allikas: Riiklik rahuloluküsitlus, Harno 2021)

Tugevused

- Luua MK õpetajad vastavad õpetajate kvalifikatsiooninõuetele, on oma erialavaldkondades tunnustatud praktikud, kes osalevad aktiivselt eriala- ning kutseliitude tegevustes.
- Õppijate rahulolu õpetamisega on kõrge.
- Õpetajad on pälvinud üleriigilisi tunnustusi.
- Koolis on toimiv õpetajate ja töötajate tunnustussüsteem.
- Õpetajad ja töötajad saavad regulaarset tagasisidet oma tööle koostöövestlustel juhtidega.
- Õpetajate palgasüsteem arvestab õpetajatöö erinevaid rolle ning tulemustasude süsteem põhineb individuaalsete ja kooli arengukavaveesärkide saavutamisel.
- Õpetajate ja töötajate hüvitiste- ja soodustuste süsteem arvestab töötervishoiu ja terviseedendamise põhimõtteid ning transpordivajadusi (kool asub haja-asustuse piirkonnas ning on ebapiisavate ühistranspordi ühendustega).
- Õpetajad on aktiivsed enesetäiendajad ning osalevad erinevates arendustegevustes ning vajaduspõhistel koolitustel, sh rahvusvahelistes õpirännetes.

Parendusvaldkonnad

- Kaardistada õpetajate toetusvajadused ning töötada välja õpetaja arengut ning heaolu arvestavad tugimeetmed (sh mentorsüsteem ning metodiline tugi).

- Õpetajate keskmine vanus on suurenev ning seetõttu on vajadus välja töötada õpetajate järelkasvuprogramm ja/või asendusõpetajate süsteem.
- Uuendada õpetajate palgasüsteemi viisil, mis väärtustab õpetajakutset, arvestab personaalset panust ning on konkurentsivõimeline ja kooskõlas töömaailmaga.
- Õpetajate professionaalsuse hoidmisel ja suurendamisel tuleb senisest enam soodustada rahvusvahelist koostööd ning stažeerimist ettevõtetes.
- Töötada välja ja võimaldada õpetajatele nn vaba periood enesetäiendamiseks.
- Arendada välja õpetajate professionaalsed õpikogukonnad, mis soodustavad koosõppimist, ühise teadmuse loomist ning õppimist toetava koolikultuuri arengut.
- Soodustada õpetajate parimate praktikate jagamist ning omavahelist õppetöö tagasisidestamist (nt tunnivaatlused).

5.4. Koostöö huvigruppidega

Arengukavaperioodil jätkusid järgmised tööandjate stipendiumid õpilastele:

- Toomas Ehrpasi nimeline RMK stipendium parimale metsandusõpilasele (198 eurot kuus);
- Põlva Metsaühistu stipendium Põlvamaalt pärit parimale metsandusõpilasele (130 eurot kuus);
- Vestmann Grupi Ain Jürisooni nimeline stipendium parimale täiskasvanud metsandusõppurile (200 eurot kuus);
- Farron Tehnika OÜ STIHLI stipendium parimale raiesportlasele (100 eurot kuus);
  - LMK stipendium parimale maastikuehituse eriala päevase õppe õppurile (150 eurot kuus).
  - 2019.aastal lisandus Eesti Metsa- ja Puidutööstuse Liidu preemia 400 eurot parimale metsanduserialade päevase õppe lõpetajale.
  - Ettevõtte LandCrediti eestvedamisel toimus õpilaste videokonkurss metsanduse tutvustamiseks üldsusele (preemiafond 800 eurot).

5.4.1. Koostöö ettevõtetega

Luuu MKI koostööpartneriteks on ligikaudu 300 [ettevõtet](#), kes pakuvad praktikakohti õppijatele. Alates 2020.aastast alustas kool nende ettevõtete tunnustamisega (vt lisa 5), kes on olulisel määral panustanud õppija arengusse ning loonud väga head õppetingimused praktikate läbiviimiseks. Nendele ettevõtetele omistati märgis „Luuu Metsanduskooli tunnustatud praktikaettevõte“, kokku on tunnustuse saanud ettevõtteid metsuri ja metsakasvatuse erialadel 12, metsandusspetsialisti erialadel 8, metsamasinate juhtimise erialadel 12, arboristi erialadel 12, matkajuhi erialal 9, maastikuehituse erialal 6 ja puukooliaedniku erialal 6 - kokku 65 ettevõtet. Lisaks nendele ettevõtete panustavad iga-aastaselt olulisel määral kooli õppekeskkonda ja -vahenditesse Husqvarna Eesti OÜ, Farron Tehnika OÜ, Intrac Eesti OÜ, Baltic Machinery OÜ, MFO OÜ jt.

5.4.2. Koostöö erialaliitudega

Luuu MK on järgmiste liitude liige: Eesti Metsa- ja Puidutööstuse Liit, Eesti Metsaselts, Eesti Aiandusliit, Eesti Turismihariduse Liit. Peamiseks koostöövaldkonnaks on kutsevaldkonna ühine arendamine, kutsestandardite ja -eksamite arendustegevused ning ühistegevused valdkonna tutvustamiseks avalikkusele. Samuti on koolil koostöö kutseksamite läbiviimisel Eesti Arboristide Ühenduse, Eesti Maastikuehitajate Liidu ning Eesti Matkaliiduga, kelle kutseandja hindamiskomisjonide töös osalevad kooli õpetajad. Kool on Eesti Metsaserifitseerimise Nõukogu liige ning panustab regulaarselt kestliku metsamajandamise edendamisse koostöös teiste metsandussektori organisatsioonidega.

5.4.3. Koostöö teiste haridusasutustega Eestis

Luuu MK kuulub Liivimaa (Lõuna- ja Kesk-Eesti) kutsekoolide koostöövõrgustikku ning osaleb aktiivselt võrgustiku töös (seminarid, koolide külastused jt). Kool viib iga-aastaselt läbi metsanduse aluste õpet Olustvere TMK põllumajanduserialade õpilastele, kes läbivad selle osa õppekavast Luual. Kooli esindaja kuulub MTÜ EUROPEA Eesti (maamajanduslikke kutsekoole ühendav organisatsioon Eestis) ridadesse, ühing esindab Eestit rahvusvahelises koostöös organisatsioonis EUROPEA International. Aastal 2019. sõlmiti koostöö raamleping Eesti Maaülikooliga, milles lepiti kokku õpilastele karjääriinfo edastamine, soodsamates sisseastumistingimustes (eelisvõimalus läbi kooli soovitusel ja keskmise hinde) ja õpetajate koolitusvõimalustes. Aastal 2021 käivitus koostöö Jõgeva riigigümnaasiumiga valikaine „Kasulikud oskused aias ja metsas“ pakkumisel. Karjääripäevi ja ettevõtlusüritusi korraldatakse regulaarselt lähimaakondade põhikoolide õpilastele, samuti viivad õpetajad läbi erialaseid tunde üle Eesti.

5.4.4. Koostöö Jõgeva valla ja kohaliku kogukonnaga

Kool on aastaid korraldanud karjääripäevi ja suviseid töömalevad Tartu ja Mustvee jt piirkondade noortele. 2021.aastal sõlmiti koostööleping Jõgeva vallaga, et pakkuda valla asutustele praktikate käigus puude hooldust jt arboristivaldkonna muid eritöid. Palamuse OLPG õpilased on mõnel aastal majutanud oma gümnaasiumistme õpilasi Luuu MK õpilaskodus. Luuu MK raamatukogu teenindab kohalikkude elanikkonda ning pakub neile raamatute laenutusteenust. Luuu külaseltsiga koostöös korraldatakse kogukonnaüritusi ning huvitegevust.

5.4.5. Rahvusvaheline koostöö

Luuu MK valmis arenguperioodil [rahvusvahelistumise strateegia](#), milles lepiti kokku peamised suunad ja tegevused Euroopa suunal. Kool osaleb kahes olulises võrgustikus: 1) Balti koostöövõrgustikus (1964), kuhu kuuluvad lisaks Luuu MKle metsanduslikud õppeasutused Leedust (Kaunas Forestry and Environmental Engineering University of Applied Sciences) ja Lätist (Ogre Technicum). Koostöös korraldatakse iga-aastaselt metsanduslikke kutsevõistlusi ja ettevalmistuslaagreid, toimuvad õpilaste ja õpetajate õpiränded jms. 2) läbi MTÜ EUROPEA Eesti Keskuse rahvusvahelises koostöövõrgustikus EUROPEA International (2002), mis ühendab põllumajanduslikke, aianduslikke ja metsanduslikke kutseõppeasutusi ning koolitusasutusi 27 Euroopa riigist. Koostöö raames osaletakse rahvusvahelistel metsanduslikel kutsevõistlustel, koostööprojektides ning õpirännetes. Arenguperioodil läbiviidud rahvusvaheliste õpirände ja koostööprojektide kohta on info leitav kooli kodulehelt: [2016](#), [2017](#), [2018](#), [2019](#), [2020-21](#). Peamised sihtriigid olid: Soome, Läti, Holland, Belgia, Saksamaa, Ungari, Austria, Taani, Poola, Sloveenia, Rootsi. Aastal 2018 alustati koostööd ka idapartnerluse suunal Valgevene Polotski Metsandusliku Kolledžiga, toimusid vastastikused koolikülastused, sh kutsevõistlused. Kahjuks on tänaseks poliitilistel põhjustel suhted kahe kooli vahel peatunud.

Tugevused

- Luuu MK osaleb aktiivselt oma valdkonna eriala- ja kutseliitude töös ning täidab Eesti metsasektori koolitusvajadusi.
- Koolil on väljakujunenud koostöövõrgustik ettevõtetest, kes panustavad kooli igapäevatoösse ja arengusse praktikakohtade ja stipendiumite pakkumisega õpilastele ning täiendavad õppeprotsesse erialase oskusteabe ja õppevahenditega, samuti viivad külalislektoritena läbi õppetööd.
- Kool pakub kutseõpet, valikaineid või erinevaid õpisündmuseid teistele kutseõppeasutustele ja üldhariduskoolidele.
- Kool osaleb aktiivselt Eesti kui rahvusvaheliste haridusvõrgustike töös, samuti panustab kohaliku kogukonna arengusse Jõgeva valla ja Luuu küla tasandil.

5.5. Ressursside juhtimine

Arengukavas püstitatud kooli eesmärgid ja nende elluviimiseks vajalikud arendustegevused lähtusid järgmistest arenguvajadustest:

- lisaressursside, sh tööandjate ressursside kaasamine kooli jätkusuutlikkuse tagamisel
- õppekeskkonna sh –seadmete kaasajastamine
- aktiivne kooli turundus ja reklaam

5.5.1. Kooli eelarve juhtimine

Luuu MK eelarve moodustub riiklike koolituskohtade täitmisega Haridus- ja Teadusministeeriumi poolt eraldatud tegevustoetusest, kooli praktikabaasides õppe- ja majandustegevuse tulemusel teenitud omatulu vahenditest ning kooli poolt õppe- ja arendustegevusteks taotletud sihtfinanseeringutest (vt tabel 8).

Tabel 8. Ülevaade kooli eelarvetest perioodil 2016-2021

Eelarveliik	2016	Täitmine	2017	Täitmine	2018	Täitmine	2019	Täitmine	2020	Täitmine	2021	Täitmine*
Riigieelarve	1 476,2	1 472,7	1 600,1	1 578,9	1 707,5	1 705,5	1 848,8	1 848,2	1 725,0	1 709,8	1 756,9	1 420,5
Riigieelarve investering	0,0	0,0	32,0	0,0	32,9	32,9	38,0	37,9	0,0	0,0	0,0	0,0
Remont ja investeringud HTM (RKAS)								17,1		52,3		1 338,0
Omatulud	1 049,6	1 019,4	1 030,7	937,3	2 476,8	1 743,6	3 092,4	1 705,6	3 187,8	2 040,3	1 984,4	2 363,4
sh investeringud omatulust	0,0	0,0		9,9		85,0		9,3		214,3		591,0
Toetused kokku	214,1	153,3	270,2	294,1	344,6	302,2	428,7	281,4	312,4	148,6	131,0	70,2
sh kodumaised	82,4	53,4	48,4	44,8	49,5	27,3	86,4	43,5	84,8	49,4	43,9	39,8
sh välisraha	131,7	99,9	221,8	249,3	295,1	275,0	342,3	237,9	227,6	99,3	87,1	30,4
KOKKU	2 739,8	2 645,4	2 932,9	2 810,3	4 561,8	3 784,3	5 408,0	3 873,0	5 225,2	3 898,8	3 872,3	3 854,0

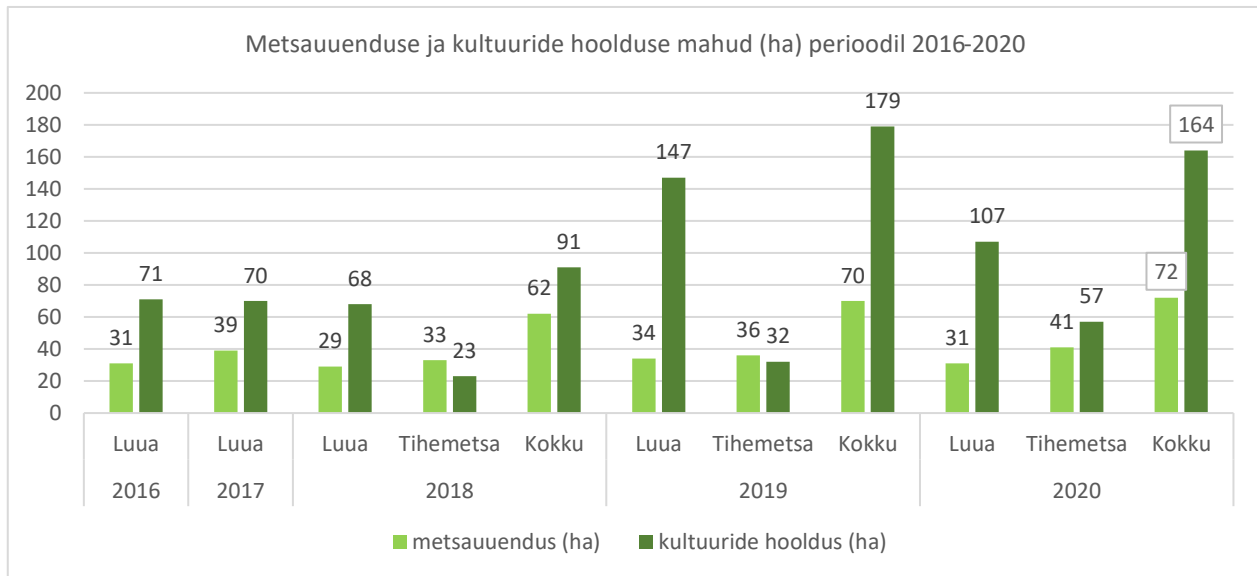
*-Kooli eelarve täitmine seisuga 17.11.2021

Arengukavaperioodi olulisemad investeringud olid seotud õppekeskkonna kaasajastamisega: praktikahoonele uue osa juurde ehitamine ja metsamasinaõppe keskuse loomine sellesse, vanas osa funktsionaalsuse muutmine ning arboristide praktilise õppe tingimuste parendamine, samuti maastikuehituseõppe puidutöötlemise seotud tehnika koondamine avaramatesse ruumidesse. Haridus- ja Noorteametite investeringute toel kaasajastati koolihoonete wifi- võrk. Oluliselt paranesid ka õppijate elamis- ja olmetingimused: suuremast kasutusest väljas olnud mõisa II korrusele valmis 36 kohaga õpilaskodu täiskasvanud õppijatele ning iseteeninduskohvik söökla fuajees.

Alustati ka õppehoone 0-korruse ettevalmistustöödega ning ehitus- ja sisekujunduse projekteerimisega. Olulist täiendust sai metsandus- ja metsamasinaõppe praktikabaas õppeks sobilike kaasaegsete metsamasinate (2+2) rentimisel, transpordivahendite (2 väikebussi ja 2 metsamasinaõppe teenindusauto), võsagiljotiini ning kompaktaaduri näol. Euroopa Sotsiaalfondi toel hangiti kokku 5 erinevat metsamasinasimulaatorit (Ponsse, Komatsu ja John Deer). Alates aastast 2019 rakendus kooli kaasava eelarve programm, mille põhjal saab kogu koolipere teha ettepanekuid õppe- ja töökeskkonna parendamiseks, enam toetust saanud ettepanek viiakse ellu, nt 2020. aastal hangiti õpilaskodusse piljardilaud ning 2021. aastal õpetajate tuppa ergonoomilised tervisevahendid.

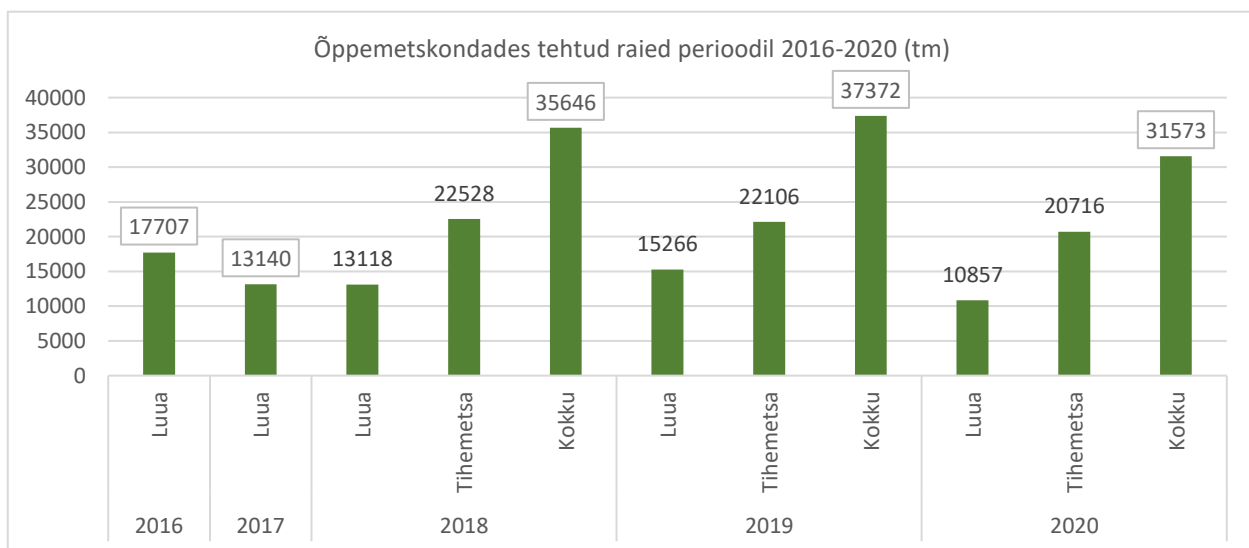
5.5.2. Õppemetskondade tegevus

Suurimaks muutuseks arenguperioodil oli 2018. aastal õppemetskondade liitumine, mille tulemusel tuli Luua MKi õppemetskonna koosseisu üle Pärnu KHK Tihemetsa metskond. Pärnumaal lõppes metsandusliku tasemeõppe õpetamine ning Luua MK jätkas õppe- ja metsamajanduslikku tegevust ühendatud praktikabaasidega koolina. See lõi senisest ulatuslikumad võimalused metsandusõppe praktilise baasi laiendamiseks ja uuendamiseks ning õppemetskondade teede ja -kuivendusvõrgu hooldamiseks.

Joonis 21. Metsauuenduse ja kultuuride mahud kooli õppemetskondades perioodil 2016-2020 (Allikas: kooli statistika)

Metsauuendust tehakse ettevalmistatud maapinnale istutuse ja külvi teel, kasutatakse ka loodulikke uuendusi. Metsakultuuride hooldust viljakamates kasvukohatüüpides teostatakse aastas 2 korda. Kool hangib vajamineva istutusmaterjali lepingute alusel Riigimetsa Majandamise Keskuse taimlatest. Jooniselt 21 nähtub, et metsakultuuride hoolduse ja metsauuenduste mahud on viimastel aastatel tõusnud.

Joonis 22. Õppemetskondade raiemahud perioodil 2016-2020 (Allikas: kooli statistika)

Metsamajanduslikud tegevused toimuvad õppemetskondades vastavate kavade alusel, mis on koostanud Metsabüroo OÜ poolt Tihemetsa metskonnale 2014. aastal ja Luua metskonnale 2018. aastal. Nende alusel Metsakorralduskava alusel kinnitab haridus- ja teadusminister oma määrusega iga-aastased lubatud uuendusraiate optimaalsed pindalad peapuuliikide kaupa kinnitatud arvestuslangi alusel. Raiete planeerimisel on aluseks metsamajanduskava ja õppekavadest tulenevad vajadused. Peamine eesmärk on tagada õppijale praktikatel õppimise ja töötamise võimalused võimalikult mitmekülgetes looduslikes tingimustes (nt erineva arenguklassi ja koosseisuga puistutes jms).

Tabel 9. Ülevaade õppemetskondades läbiviidud raieliikidest perioodil 2016-2020.

Aasta	Õppemets-kond	Raied kokku (tm)	sh uuendusraied (ha)	sh valgustusraied (ha)	sh harvendusraied (ha)	sh sanitarraied (ha)	Raadamine (ha)
2016	Luuu	17707	42	68	62	40	
2017	Luuu	13140	32	70	64	58	
2018	Luuu	13118	36	74	41	61	
	Tihemetsa	22528	55	51	68	23	
	Kokku	35646	91	125	109	84	
2019	Luuu	15266	34	46	64	37	0,2
	Tihemetsa	22106	54	62	51	30	
	Kokku	37372	88	108	115	67	
2020	Luuu	10857	24	84	36	48	
	Tihemetsa	20716	53	70	63	60	0,1
	Kokku	31573	77	154	99	108	

Lisaks metsamajanduslikele tegevustele tegelevad õppemetskonnad ka metsakaitsetöödega. Praktikate käigus toimub pidev seire üraseki levialade kindalaks tegemise ja iga-aastaselt teostatakse tõrjet repellentidega ligikaudu 20-35 ha ja paigaldatakse ürasekipüüniseid (nt Luual 2020 a. 38 tk ning Tihemetsas 15 tk).

Väeriselupaikade (VEP) inventuuriga 2020. aastal arvati aktiivsest metsamajandustegevusest välja ning moodustati uued VEP alad Luua piirkonnas 48 ja Tihemetsas 9 hektaril. Luua piirkonnas hooldati ja parandati aastatel 2016-2020 ca 15 km metsateid ning hooldati 16 km kuivenduskraave. Tihemetsas uusi metsateid ja kuivenduskraave sellel perioodil ei ehitatud, kuid toimus olemasolevate teede ja kuivendussüsteemide iga-aastane hooldus.

Luuu MK on kasutab oma tegevustes ligikaudu 13 000 ha jahimaid, kus toimuvad õppetööga seonduvad praktilised harjutused, Sigade aafrika katku tõrjumisel on metssigade arvukus viidud miinimumi. Suurulukite ohjamisel kütatakse neid maakondliku jahindusnõukogu poolt kinnitatud küttemislimitide alusel. Jahiohutuse tagamiseks on osa kütiliine viidud kõrgistmetele.

Tugevused

- Koolil on hästitoimivad, pikaajaliste traditsioonidega õppemetskonnad, mis tagavad piisava ja mitmekesise praktikabaasi õppetöö läbiviimiseks.
- Kooli õppemetskondade metsakuivendus- ja -teedevõrk on piisav ning regulaarselt hooldatud.
- Metsade majandamine vastab kestlikkuse printsiipidele ning kool omab seda tõendavat PEFC sertifikaati.
- Kooli õppe- ja olmetaristu on kaasaegne ning arvestab erinevate sihtgruppide vajadustega.
- Praktilise õppe kättesaadavus on tagatud läbi kaasaegse tehnika, töö- ja transpordivahendite olemasolu ning nende pideva uuendamise.

- Praktilises õppes pööratakse suurt tähelepanu õppijate töö- ja terviseohutusele ning ergonoomikale.
- Kooli eelarve on võimalik hoida tasakaalus tänu omatulu vahendite kasutamise võimalustele ning kool on aktiivne sihtfinantseeringute taotleja õppe – ja arendustegevustes.

Parendusvaldkonnad

- Väljaarendamist vajavad järgmised nüüdisaegset õpikäsitust toetavad taristulahendused: peahoone 0 ja I korrusel, praktilised harjutusväljakud senisel puuplatsil.
- Praktilise õppe kättesaadavuse suurendamise ja töökeskkonna kaasajastamise eesmärgil on vajadus ehitada Tihemetsa metskonnas Kärsus välja uus õppe- ja praktikakompleks koos metskonna tööruumidega.
- Kooli haljastuse terviklahenduse edasiarendamine ning hoonete vahelise õueruumi funktsionaalsuse suurendamine (õue õppimise ja sportimise võimaluste suurendamine, ajaloolise barokkaia taastamine jms).
- Kooli põhitegevusega mitteseotud taristute ja funktsioonide, esmajärjekorras soojamajanduse üleandmine Jõgeva vallale või teistele ettevõtetele.
- Keskkonnateadlike lahenduste ellukutsumine koolielus (nt prügimajanduse korrastamine ning sorteerimiskeskuste uuendamine, paberivaba õppe- ja töökeskkond jms).

6. Luua Metsanduskooli arengukava 2016-2020 üleriigiliste mõõdikute tulemusaruanne

Tabel 10. Luua MK arengukava 2016-2021 üleriigiliste mõõdikute tulemused

Indikaator	2016	2017	2018	2019	2020	2021 sihttase
1. Õppetöö katkestajate osakaal kutsekesk-hariduses I aastal, %	20	16,2	10,5	18,6	8,5	19
2. Väljalangejate osakaal kutsekeskhariduses I aastal, %	12	13,5	5,3	11,6	0	10
4. Õppetöö katkestajate osakaal kutsehariduses kokku, %	19,4	24,2	23,5	28,4	19,8	20
5. Kutsekeskhariduse nominaalajaga lõpetajate osakaal, %	51,9	58,3	57,7	59,3	51,4	59
6. Kutsehariduse nominaalajaga lõpetajate osakaal, %	43,2	43,5	50,9	45,5	37,8	46
7. Kutseeksami edukalt sooritanute osakaal lõpetajatest, %	14,2	53,1	51,7	65	81,7	85
8. Töökohapõhise õppe lõpetanud õpilaste osakaal, %	6	4,1	14,7	10	9,9	5
9. Kutsehariduse lõpetanute keskmine töine sissetulek, eurot keskmiselt kuus	1048	1106	1463	1256		
10. Õpilaste ja õpetajate ametikohtade suhtarv kutseõppeasutuses	14,1	14,1	18,8	18,3	18,4	16
11. Põhitegevuskulud õpilase kohta kutseõppes, EUR	4749	4858	7360	4127		
12. Õpirändel osalenud õpilaste arv ja osakaal (Erasmus+)	16/ 3,5%	21/ 5%	0	30/ 5,4%	6/1,1 %	3%
13. Õpirändel osalenud haridustöötajate arv ja osakaal (Erasmus+)	2/ 6,2%	5/ 16,9%	4/ 14,4%	5/ 16,5%	1/3,3 %	3%
14. Kooliga rahulolu üleriigilise rahulolu uuringu järgi		4,3		4,5		4,5
15. Pedagoogide kvalifikatsiooninõuetele vastavus, %	91	85	90	97	97	100
16. Õppijate rahulolu täiendusõppega *	4,49	4,55	4,7	5,67	5,5	5,5
17. Täiendusõppes osalenute arv	778	465	810	524	515	600

* Alates 2019.a hinnatakse täiendusõppe koolituste tagasisidet 6-pallisel skaalal (varasematel aastatel 5-pallisel).

7. Kokkuvõte ja arendustegevused

Hindamisvaldkond	Tugevused	Parendusvaldkonnad 2022-2025	Eesmärgid 2022-2025
1. Õppe- ja kasvatus-protsessid			
	1.Koolis on väljakujunenud tugevad õppesuunad ja spetsialiseerumised ning kooli pakub kutseharidust oma põhivaldkonnas metsanduses kõikidel kvalifikatsioonitasemetel (2.-5.tase).	1.Suurendada kutsekeskharidusse sisenevate õppijate sihtgruppi, leida uusi turundusmeetmeid nende värbamiseks.	Igal õppijal on võimalus õppida viisil, mis lähtub tema huvidest, võimetest ja vajadustest ning arvestab tema eelnevat õpi- ja töökogemust.
	2.Õppekavarühmades pakutav õpe on kvaliteetne ning välshinnatud Eesti Kõrg- ja Kutsehariduse Kvaliteedi Agentuuri poolt	2.Alustada koostööd Eesti Maaülikooliga võimaliku ühise õppe alustamiseks eesmärgiga lühendada kutseharidusest kõrgharidusse liikumisel õppeaega.	2. Õppijate enesejuhtimise oskused on paranenud õpetajate koostöös rakendatud õpistrateegiate kasutamisel kõikides õppijate sihtgruppides.
	3.Õppekavad on ajakohased ning arvestavad tööturu muutuvate vajadustega. Õppekavade arendamine on pidev, analüüsitud ja juhitud protsess kõikides õppekavarühmades ning uued õppekavad töötatakse välja või olemasolevatesse viiakse sisse muudatused vastavalt kutsestandardite muutumisele koostöös tööandjate organisatsioonidega.	3.Õppijate kooli katkestamise vähendamine täiskasvanud õppijate sihtgrupis.	3. Õppe sisu vastab tööturu ja ühiskonna muutuvatele vajadustele , õppekavasid on täiendatud digi- ettevõtlus-, ja rohemajandusteemadega.

	4. Täiendusõppe õppekavasid luuakse ja õpet pakutakse kõikides õppekavarühmades ning erinevatele sihtgruppidele, iga-aastaselt töötatakse välja uusi koolituspakkumusi.	4. Ajakohastada õppekorraldust ning töötada välja paindlikud õpilahendused, mis arvestavad erinevate õppijate sihtgruppide muutunud vajadustega, sh nende huvide ning võimekusega.	4. Noorte õppijate osakaal on metsanduslikus kutseõppes suurenenud, loodud on võimalused kutse- ja kõrgharidusõppe ühildamiseks.
	5. Luua MK õpilaste arv on viimasel kolmel aastal suurenenud, vastuvõtukonkursile esitatud avalduste arv on kahekordistunud, kool täitab edukalt riiklikku koolitustellimust.	5. Uuendada õppekavades valikainete õpetamise ja valimise põhimõtteid ning töötada välja ülekoolline õppekorraldus-süsteem selleks (sh väljastpoolt kooli).	
	6. Edukalt kutseeksamid sooritanud koolilõpetajate osakaal on tõusnud ning kõikidel koolis pakutavatel erialade on võimalik omandada kutse	6. Uuendada õpilaste õppenõustamise süsteem, sh visualiseerida õpi- ja karjääriteed ning õppekava vahetamise põhimõtted kõikide sihtgruppide osas.	
	7. Koolil on toimiv ja riiklikult tunnustatud praktikasüsteem ning toimiv praktikaettevõtete võrgustik, parimad praktikakohad on kooli poolt tunnustatud.	7. Õppija arengu toetamiseks on vajalik parandada senist koostööd õpetajate ja tugispetsialistide vahel.	
	8. Õpilaste ettevalmistus kutsemeistrivõistlusteks on süsteemne ning õpilased saavutavad rahvusvahelistel ja siseriiklikel võistlustel häid tulemusi.	8. Arendada edasi seni piloteeritud õppijate mentorsüsteemi (õpikojad ja õpisõbrad).	

	9. Koolis on loodud õpilaste toetus- ja tunnustussüsteemid.	9. Luua õppijate arengu toetamist ja õppe tulemuslikkust jälgiv sisehindamissüsteem.	
	10. Õppijate rahulolu kooliga on kõrgem Eesti teiste kutsekoolide keskmisest tasemest.	10. Osaleda teaduspõhistes haridusuuendusprogrammides.	
	11. Koolis on väljatöötatud ja rakendamisel nüüdisaegsel õpikäsitusel põhinevaid haridusuuendusi.		
	12. Kooli õppe- ja praktikabaasid on kaasaegsed ning aktiivses kasutuses õppekavade elluviimisel		
2. Eestvedamine ja juhtimine			
	1. Koolis on toimiv ja õppevaldkondade spetsiifikat arvestav struktuur	1. Parandada struktuuriüksuse omavahelist koostööd (õppeüksuste ja hoonete vahel) veelgi, et luua sidus teabe- ja suhtlusvõrgustik.	1. Koolikultuuris on suurenenud koostööd soodustav töökorraldus.
	2. Koolipere rahulolu kooli juhtimisega on kõrgem Eesti teiste kutsekoolide keskmisest.	2. Arendada edasi ühendatud praktikabaasidega toimemudelit (Luua + Tihemetsa), et väärtustada professionaalset ja pikaajalist metsade majandamiskogemust õppeprotsessis ning suurendada metsandusõppe kättesaadavust Lääne-Eesti piirkonnas.	2. Kooli juhtimine lähtub tõenduspõhisusest ning edendab kvaliteeditagamise kultuuri.
	3. Kooli nõunike kogu osaleb aktiivselt kooli arengute kavandamisel ja suunamisel.	3. Kaardistada õppemetskondade võimekus ja täiendava inimressursivajadused individuaalsete ettevõttepraktikalahenduste pakkumisel.	

	4. Struktuuriüksused toimivad kootöiselt ning väärtustavad meeskonnatöö põhimõtteid	4. Pakkuda kooliperele ühiseid üritusi (sh mitteformaalseid), et soodustada omavahelist suhtlemist ning koostöisust.	
		5. Toetada õpilasesinduse tegevusi ja arendada nende võimekust kaasaraäkimiseks kooli juhtimises	
3. Personalijuhtimine			
	1. Luua MK õpetajad vastavad õpetajate kvalifikatsiooninõuetele, on oma erialavaldkondades tunnustatud praktikud, kes osalevad aktiivselt eriala- ning kutseliitude tegevustes.	1. Kaardistada õpetajate toetusvajadused ning töötada välja õpetaja arengut ning heaolu arvestavad tugimeetmed (sh mentorsüsteem).	1. Õpetajad rakendavad õppimisel ja õpetamisel uuenduslikke ja koostöiseid lahendusi, mis toetavad õppijate individuaalseid arenguvajadusi ning ettevõtlikkust.
	2. Õppijate rahulolu õpetamisega on kõrge.	2. Õpetajate keskmine vanus on suurenev ning seetõttu on vajadus välja töötada õpetajate järelkasvuprogramm ja/või asendusõpetajate süsteem.	2. Õpetajate digi- ja tehnoloogia pädevused on paranenud ning nad kasutavad uuenduslikke digitehnoloogiatel põhinevate meetodeid.
	3. Õpetajad on pälvinud üleriigilisi tunnustusi.	3. Uuendada õpetajate palgasüsteemi viisil, mis väärtustab õpetajakutset, arvestaks personaalset panust ning oleks konkurentsivõimeline ja kooskõlas töömaailmaga.	
	4. Koolis on toimiv õpetajate ja töötajate tunnustussüsteem.	4. Õpetajate professionaalsuse hoidmisel ja suurendamisel tuleb senisest enam soodustada rahvusvahelist koostööd ning stažeerimist ettevõtetes.	
	5. Õpetajad ja töötajad saavad regulaarset tagasisidet läbi koostöövestluste.	5. Töötada välja ja võimaldada õpetajatele nn vaba perioodi enesetäiendamiseks.	

	6. Õpetajate palgasüsteem arvestab õpetajatöö erinevaid rolle ning tulemustasude süsteem põhineb individuaalsete ja kooli arengukavaveesärkide saavutamisel	6. Arendada välja õpetajate professionaalsed õpikogukonnad ning soodustada koosõppimist ning toetava koolikultuuri arendamist.	
	7. Õpetajate ja töötajate hüvitiste- ja soodustuste süsteem arvestab töötervishoiu ja terviseedendamise põhimõtteid ning transpordivajadusi (kool asub hajaasustuse piirkonnas ning on ebapiisavate transpordiühendustega).	7. Soodustada õpetajate parimate praktikate jagamist ning omavahelist õppetöö tagasisidestamist (nt tunnivaatlused).	
	8. Õpetajad on aktiivsed enesetäiendajad ning osalevad erinevates arendustegevustes ning vajaduspõhistel koolitustel, sh rahvusvahelistes õpirännetes.		
4. Koostöö huvigruppidega			
	1. Luua MK osaleb aktiivselt oma valdkonna eriala- ja kutseliitude töös ning täidab Eesti metsasektori koolitusvajadusi.	1. Kontaktide loomine ja koostöö arendamine kõrghariduse tasemel koolis õpetatavates valdkondades.	1. Kool on hinnatud koostööpartner praktilise metsanduseteadmuse jagamisel ning loob seeläbi lisaväärtust partnerluse osapooltele.
	2. Koolil on väljakujunenud koostöövõrgustik ettevõtetest, kes panustavad kooli igapäevatoösse ja arengusse praktikakohtade ja stipendiumite pakkumisega õpilastele ning täiendavad õppeprotsesse erialase oskusteabe ja õppevahenditega,	2. Rahvusvahelise koostöö aktiveerimine, õpirännete soodustamine nii õpilastele kui õpetajatele. Rahvusvahelise koostöö akrediteeringu (harta) taotlemine.	2. Kool osaleb aktiivselt rahvusvahelistes õpirände ja koostööprojektides, et avardada õppijate/töötajate silmaringi ning osaleda haridusuuenduste koosloomes.

	<p>samuti viivad külalislektoritena läbi õppetööd.</p>		
	<p>3. Kool pakub kutseõpet, valikaineid või erinevaid õpisüüdmuseid teistele kutseõppeasutustele ja üldhariduskoolidele.</p>	<p>3. Koostöövõrgustiku edasiarendamine üldhariduskoolidega ning neile valikainete ning karjäärisündmuste korraldamine.</p>	
	<p>5. Kool osaleb aktiivselt Eesti kui rahvusvaheliste haridusvõrgustike töös, samuti panustab kohaliku kogukonna arengusse Jõgeva valla ja Luua küla tasandil.</p>	<p>4. Koostöövõrgustiku arendamine maakondlike ettevõtlus- ja arenduskeskustega eesmärgiga pakkuda personaalseid õpiteid ning osaleda õppijate ettevõtlusvõimekust suurendavates koostöövormides.</p>	
<p>5. Ressursside juhtimine</p>			
	<p>1. Koolil on hästitoimivad, pikaajaliste traditsioonidega õppemetskonnad, mis tagavad piisava ja mitmekesise praktikabaasi õppetöö läbiviimiseks</p>	<p>1. Väljaarendamist vajavad järgmised nüüdisaegset õpikäsitust toetavad taristulahendused: peahoone 0 ja I korrusel, praktilised harjutusväljakud senisel puuplatsil.</p>	<p>1. Kooli taristute funktsionaalsus toetab õppeprotsesse.</p>
	<p>2. Kooli õppemetskondade metsakuivendus- ja -teedevõrk on piisav ning regulaarselt hooldatud.</p>	<p>2. Praktilise õppe kättesaadavuse suurendamise ja töökeskkonna kaasajastamise eesmärgil on vajadus ehitada Kärsus välja uus õppekompleks.</p>	<p>2. Loodusressursside kasutamine lähtub kestliku metsamajandamise põhimõtetest ning toetab õppeprotsesse.</p>
	<p>3. Metsade majandamine vastab kestlikkuse printsiipidele ning kool omab seda tõendavat PEFC sertifikaati.</p>	<p>3. Kooli haljastuse terviklahenduse edasiarendamine ning hoonete vahelise õueruumi funktsionaalsuse suurendamine (õue õppimise ja sportimise võimaluste suurendamine, ajaloolise barokkaia taastamine jms).</p>	

	4. Kompaktsed metskonnad, mis tagavad õppetöö ja praktiliste harjutuste läbiviimise. Oma metsateede ja metsakuivendusvõrk on regulaarselt hooldatud.	4. Kooli põhitegevusega mitteseotud taristute ja funktsioonide, esmajärjekorras soojamajanduse üleandmine Jõgeva vallale või teistele ettevõtetele.	
	5. Kooli õppe- ja olmetaristu on kaasaegne ning arvestab nii kaasaegsete tehnoloogiatega kui erinevate sihtgruppide vajadustega.	5. Kooli prügimajanduse korrastamine ning sorteerimiskeskuste rajamine	
	6. Praktilise õppe kättesaadavus on tagatud kaasaegse tehnika, töö- ja transpordivahendite olemasolu ning pideva uuendamisega.		
	7. Praktilises õppes pööratakse suurt tähelepanu õppijate töö- ja terviseohutusele ning ergonoomikale		
	8. Kooli eelarve on võimalik hoida tasakaalus tänu omatuluvahendite kasutamise võimalustele ning kool on aktiivne sihtfinantseeringute taotleja õppe – ja arendustegevustes		

8. Kooskõlastused:

Kooli nõukogu

17. detsembril 2021

Kooli nõunike kogu

22. veebruaril 2022

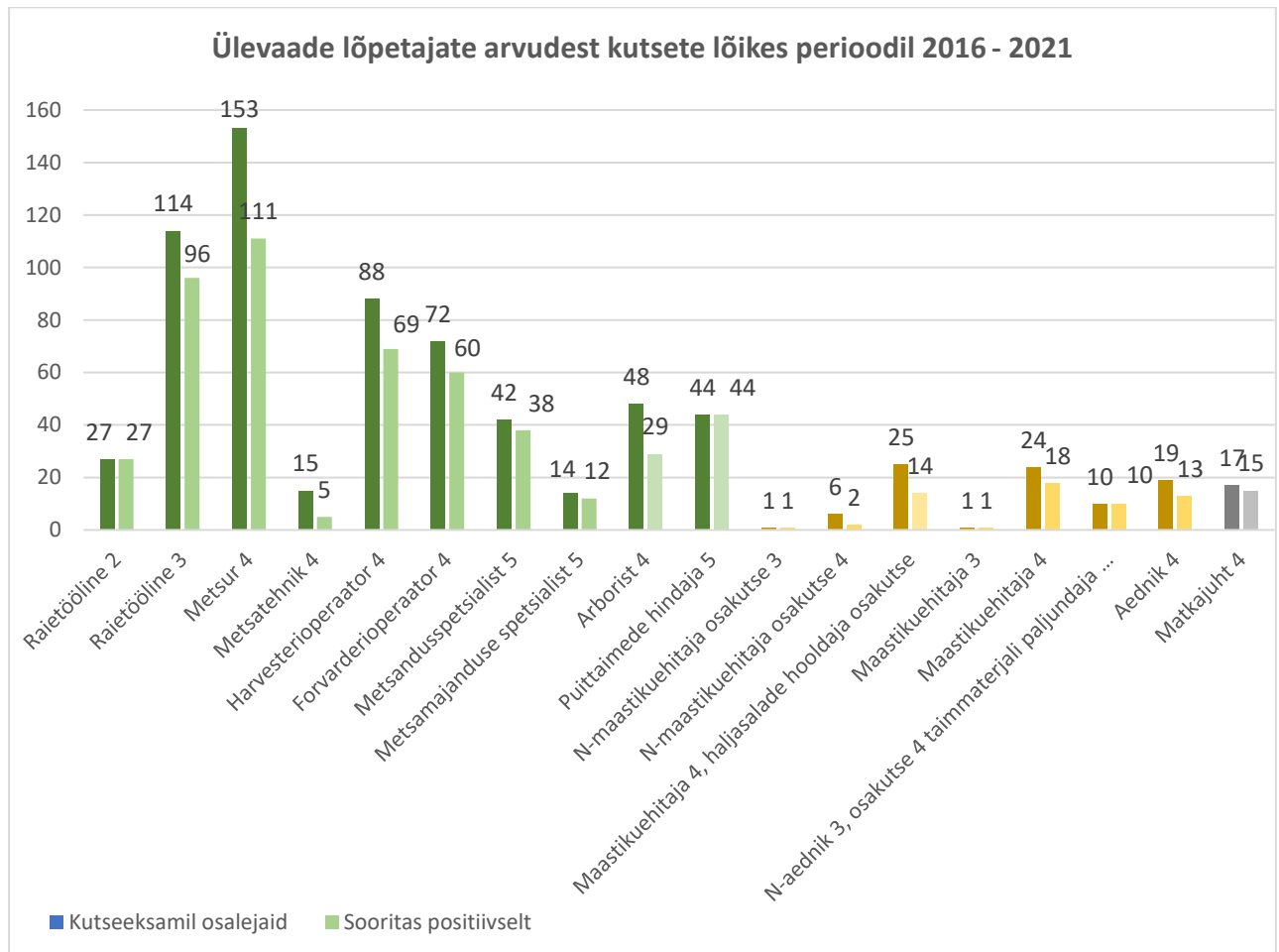
Kinnitatud Luua Metsanduskooli direktori 28.02.2022 käskkirjaga 1-1/19-Ü.

9. Lisad

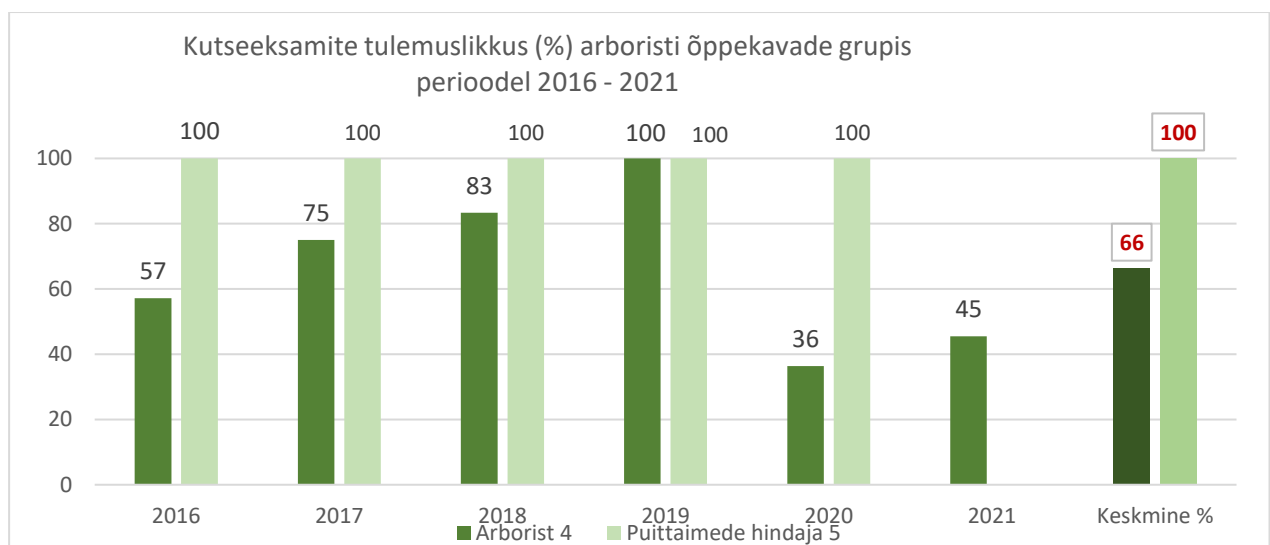
Lisa 1. Ülevaade vastuvõtukonkurssidest perioodil 2016-2021

Õppekavad	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Puukooliaednik 4 (mittestats)	1,44	1,40	1,13	1,40	2,00	3,15
Maastikuehitaja 4 (stats)	0,30	0,40				
Maastikuehitaja 4 (mittestats)	1,50	2,09	1,22	1,22	4,25	6,33
Maastikuehitaja 3 (mittestats)					1,50	2,75
Maastikuehitaja 4 (kutsekeskh)	0,69	1,30	0,38	0,38	0,14	
Maastikuehitaja 4 (sillutise paigaldaja)					0,05	
Maastikuehitaja 4 (haljasalade hooldaja)		1,50	0,61	0,90		
Aiandus keskmine	0,98	1,34	0,83	0,97	1,59	4,08
Arborist 4 (mittestats)	1,81	1,73	1,80	1,95	3,29	3,78
Puittaimede hindaja 5 (mittestats)	1,00	0,95	0,88	1,13	1,20	0,55
Arborist keskmine	1,41	1,34	1,34	1,54	2,25	2,16
Metsakasvatus 3 (mitestats)	0,56	1,40	0,63	1,09	1,00	1,88
Metsur 4 (mittestats)	1,08	0,70	0,69	1,75		
Metsur 4 (stats)	0,50					
Metsatehnik 4 (mittestats)					1,94	1,31
Metsamajanduse spetsialist 5 (mittestats)	1,56	1,30	1,35	1,40	0,96	1,70
Metsur 4 (kutsekeskh)	1,08	0,70	0,69	1,75		
Metsatehnik 4 (kutsekeskh)					1,94	1,31
Metsandus keskmine	0,96	1,03	0,84	1,50	1,46	1,55
Forvarderioperaator 4 (kutsekeskh)	3,3	1,9	1,6	2,50	1,50	1,42
Harvesterioperaator 4 (kutsekeskh)	3,0	2,1	2,2	2,40	2,42	2,83
Harvesterioperaator 4 (stats)	2,5	1,4	1,1	1,4	1,1	0,9
Forvarderioperaator 4 (stats)	2	1,2	0,7	0,9	1,5	0,1
Forvarderioperaator 4 (mittestats)						2,1
Harvesterioperaator 4 (töökohap)	0,6	1	1,3		0,4	
Forvarderioperaator 4 (töökohap)	1	1,1	0,6		0,3	
Metsamasinate juhtimine keskmine	2,07	1,45	1,25	1,80	1,20	1,47
Matkajuht 4 (mittestats)	1,75	2,45	2,3	3,5	7,9	4,71
Kooli keskmine	1,43	1,37	1,13	1,48	1,85	2,32

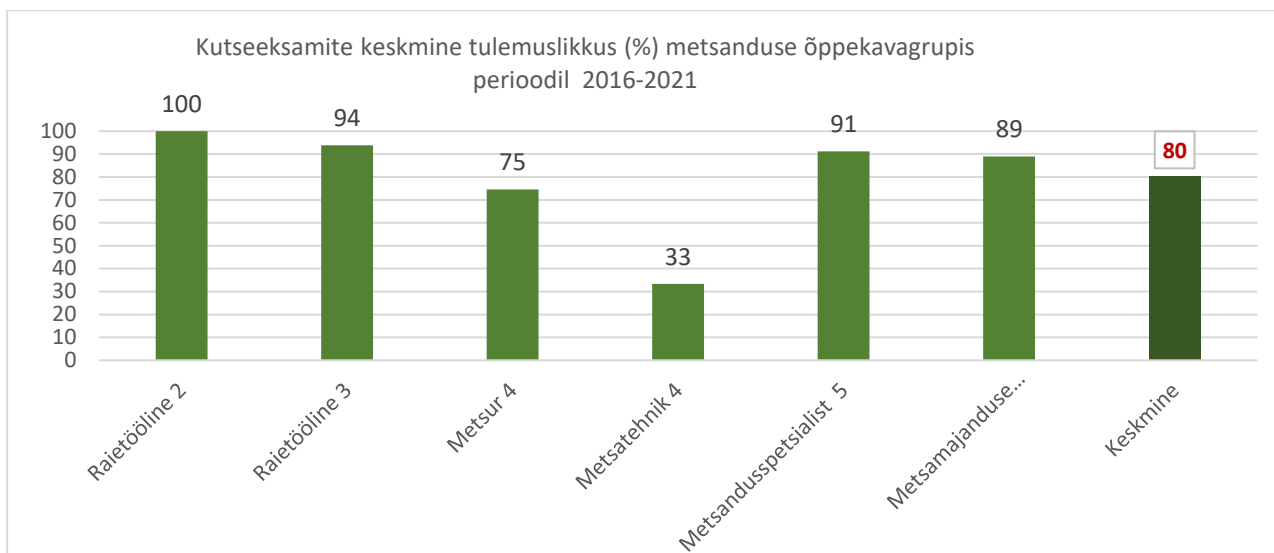
Lisa 2. Koolilõpetajate kutseksamite statistilised ülevaated

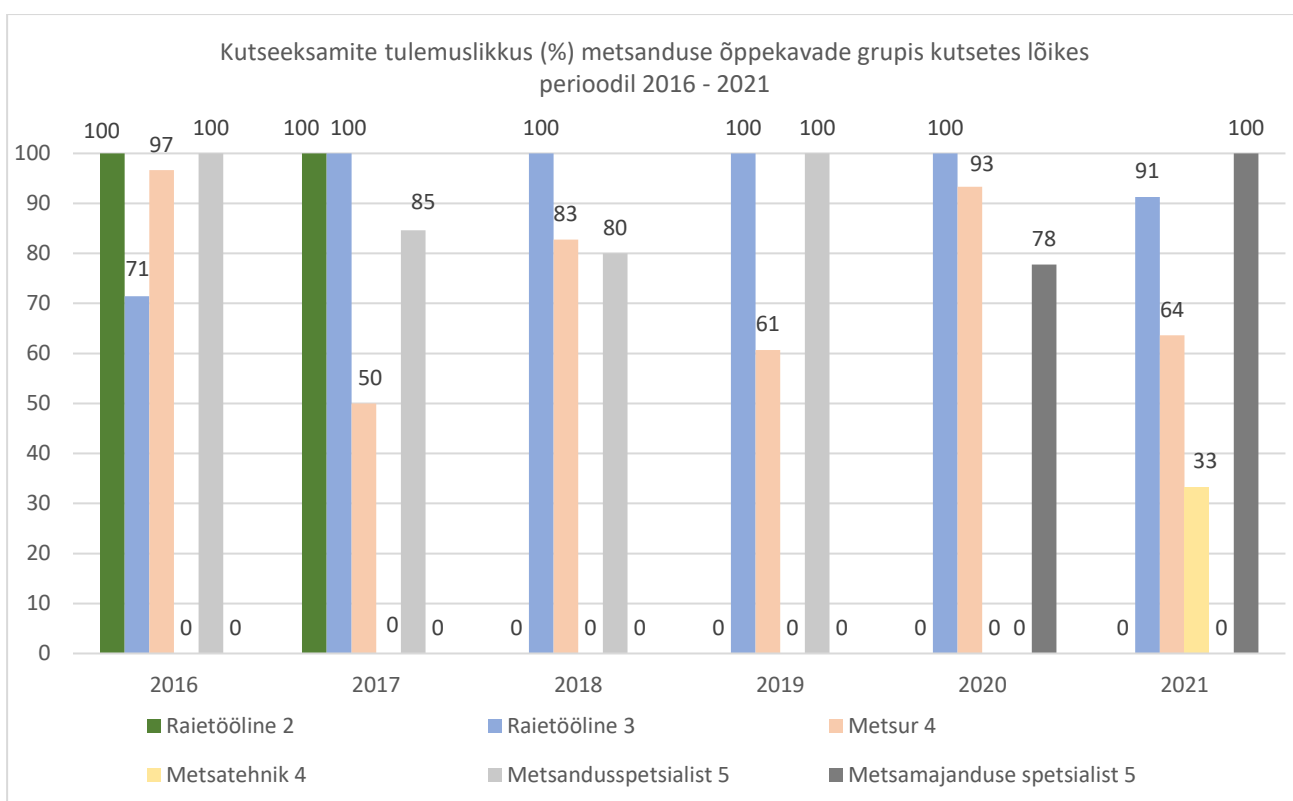
Joonis 1. Ülevaade koolilõpetajate koondarvust erinevate kutsete lõikes perioodil 2016-2021 (Allikas: kooli aruandlus Kutsekojale).

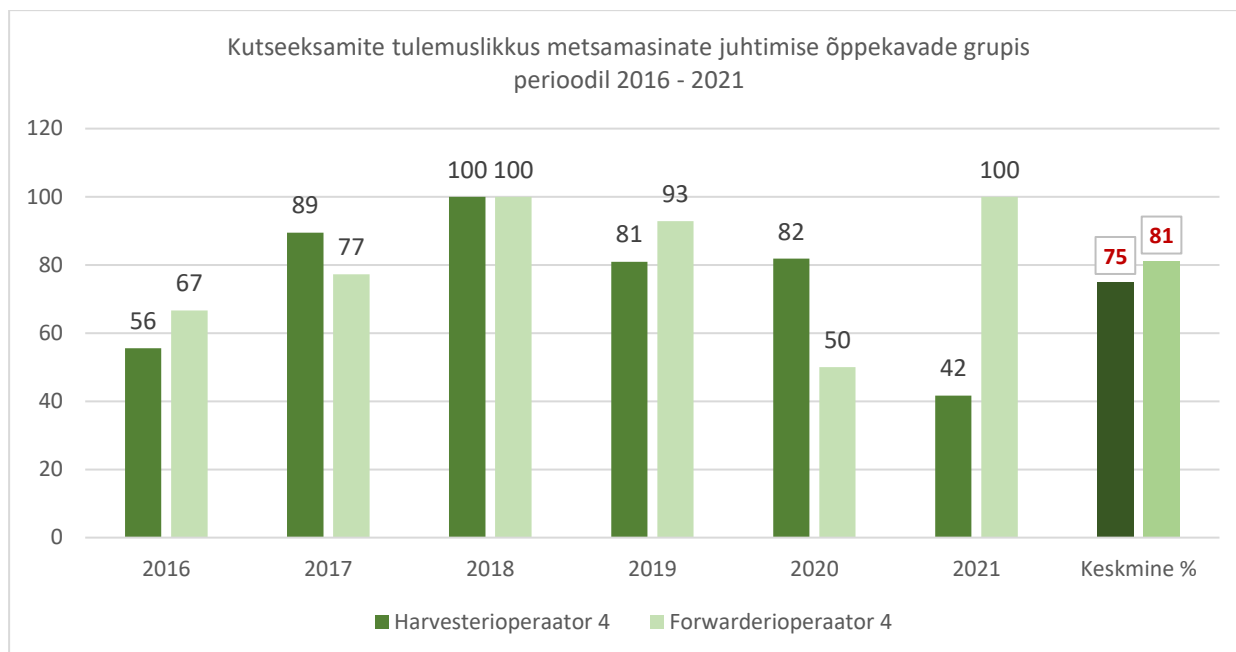
Joonis 2. Kutseksamite tulemuslikkus (%) arboristi õppekavadel perioodil 2016-2021 (Allikas: kooli aruandlus Kutsekojale).

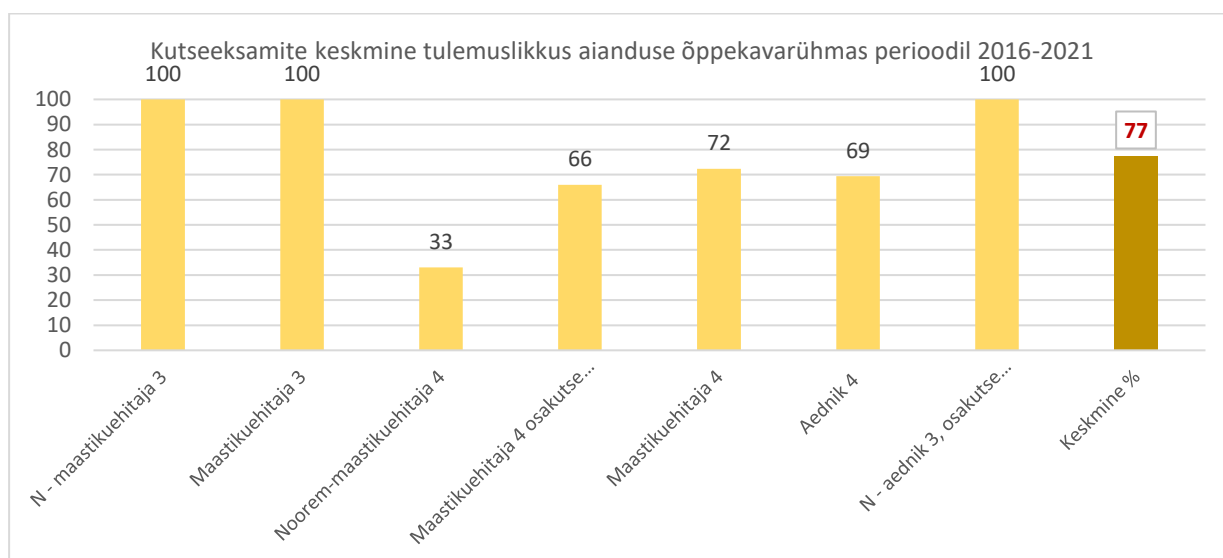
Joonis 3. Kutseksamite keskmine tulemuslikkus (%) metsanduse õppekavadel perioodil 2016-2021 (Allikas: kooli aruandlus Kutsekojale).

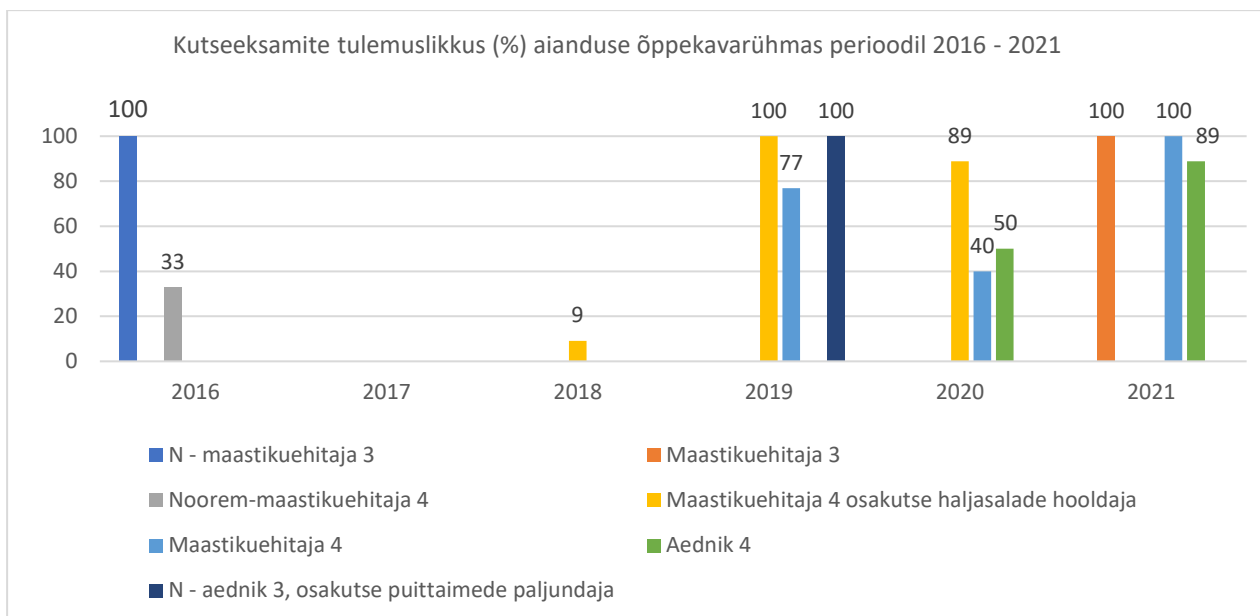
Joonis 4. Kutseksamite tulemuslikkus (%) metsanduse õppekavadel kutsete lõikes perioodil 2016-2021 (Allikas: kooli aruandlus Kutsekojale).

Joonis 5. Kutseksamite tulemuslikkus (%) metsamasinate juhtimise õppekavadel kutsete lõikes perioodil 2016-2021 (Allikas: kooli aruandlus Kutsekojale).

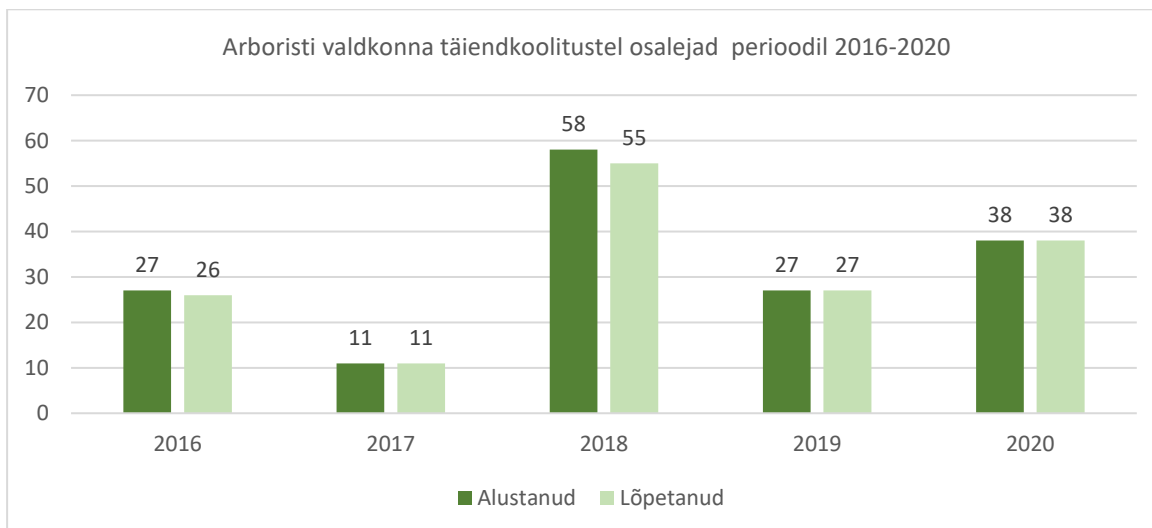

Joonis 6. Kutseksamite tulemuslikkus (%) aianduse õppekavadel kutsete lõikes perioodil 2016-2021 (Allikas: kooli aruandlus Kutsekojale).

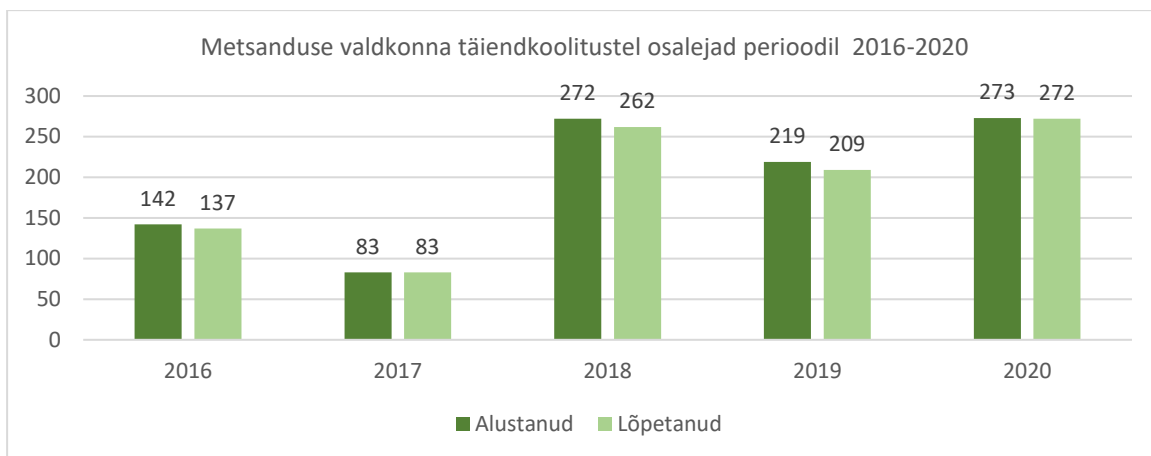
Joonis 7. Kutseksamite tulemuslikkus (%) aianduse õppekavadel kutsete lõikes perioodil 2016-2021 (Allikas: kooli aruandlus Kutsekojale).

Lisa 3. Täiendkoolituste statistika

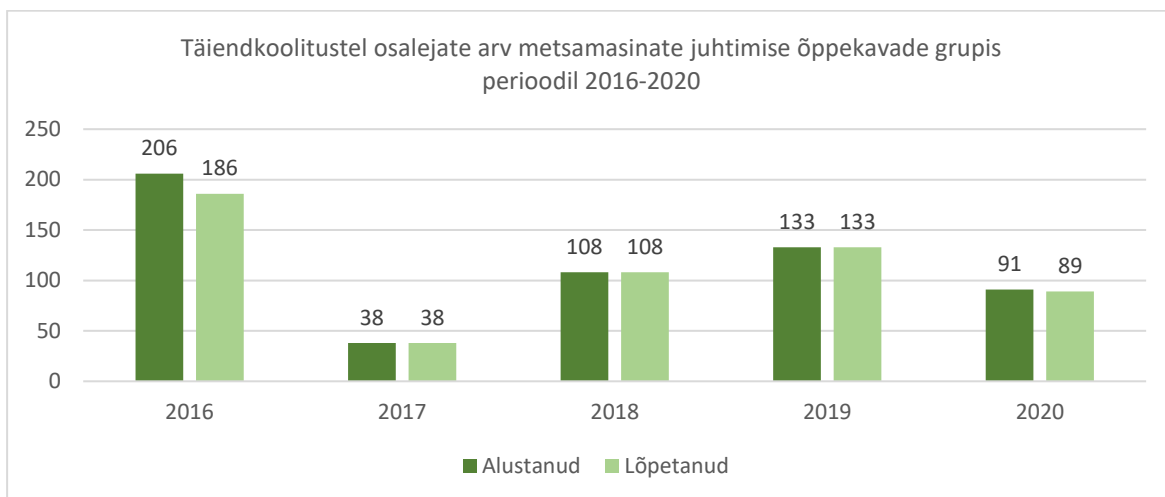

Joonis 1. Arboristi valdkonna täiendkoolitustel osalejad perioodil 2016-2020, (Allikas: kooli aruandlus Haridus- ja teadusministeeriumile)

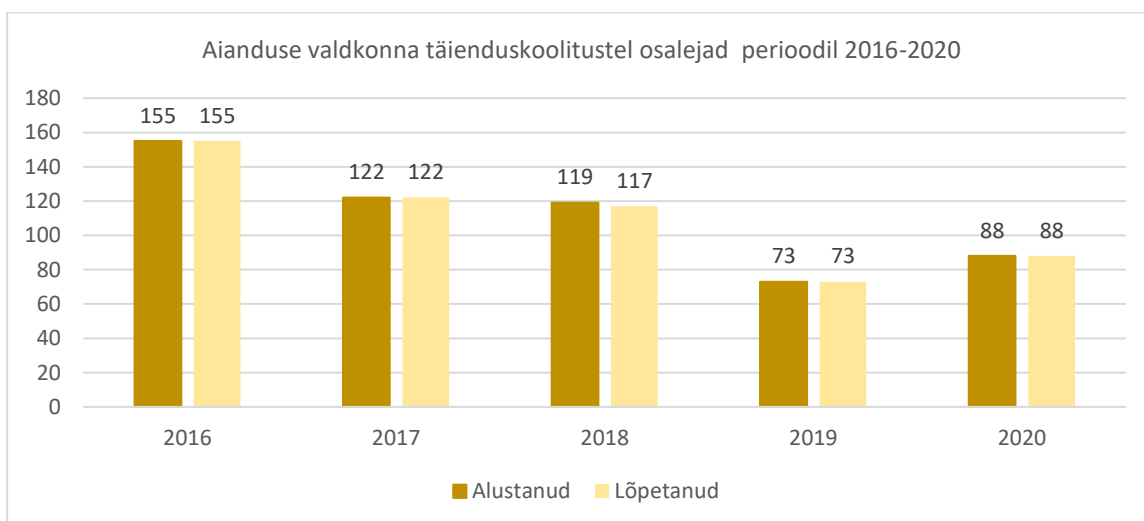

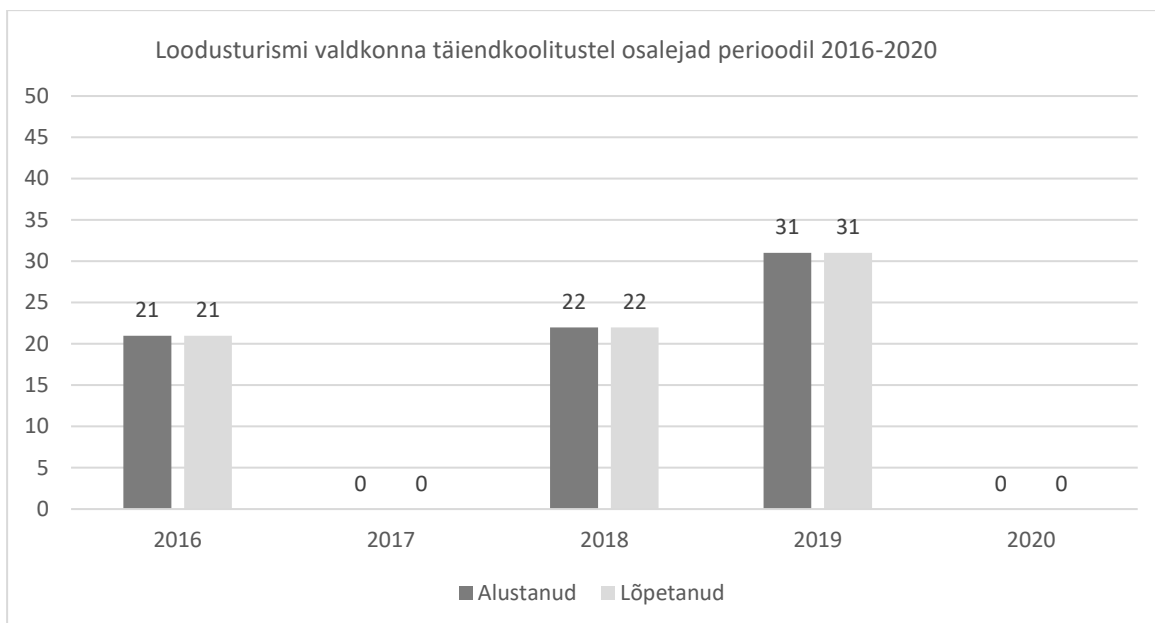
Joonis 2. Metsanduse valdkonna täiendkoolitustel osalejad perioodil 2016-2020.

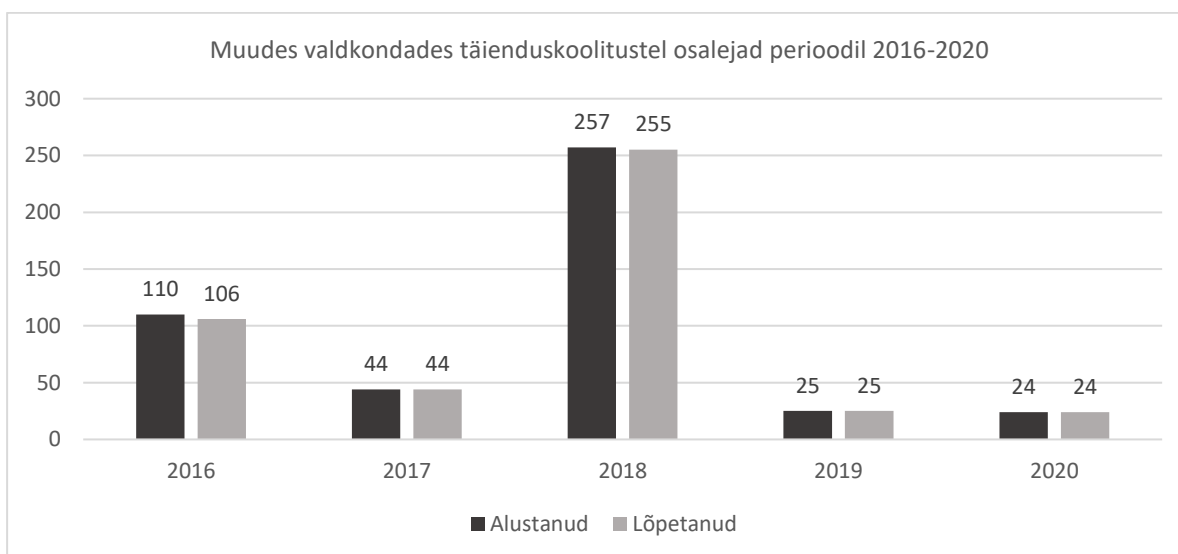
Joonis 3. Metsamasinate juhtimise valdkonna täiendkoolitustel osalejad perioodil 2016-2020.

Joonis 4. Aianduse valdkonna täiendkoolitustel osalejad perioodil 2016-2020.

Joonis 5. Loodusturismi valdkonna täiendkoolitustel osalejad perioodil 2016-2020.

Joonis 6. Muudes valdkondades täienduskoolitustel osalejad perioodil 2016-2020.

Lisa 4. Arengukavaperioodi riiklikud tulemus- ja tõhususnäitajad võrdluses kutsehariduse keskmistega Eestis perioodil 2016-2021 (Allikas: Haridussilm).

Back to report KOOLI TASAND - TULEMUS JA TÕHUSUSNÄITAJAD			2016	2017	2018	2019	2020	2021
Näitaja	Valdkond	Õppeasutus						
Õppetöö katkestajate osakaal kutsekeskhariduses I aastal, %	KOKKU	EESTI	22,4	22,4	23,4	23,4	19,2	19,2
		Luuu Metsanduskool	16	13,5	10,5	18,6	8,5	16,7
Väljalangejate osakaal kutsekeskhariduses I aastal, %	KOKKU	EESTI	11,4	10,1	11,7	10,6	9,4	8,9
		Luuu Metsanduskool	12	13,5	5,3	11,6	0	7,3
Õppetöö katkestajate osakaal kutsehariduses kokku, %	KOKKU	EESTI	19,2	19,5	21,7	21,2	19,2	20,3
		Luuu Metsanduskool	16,3	18,4	23,5	28,4	19,7	23,6
Kutsehariduse nominaalajaga lõpetajate osakaal, %	KOKKU	EESTI	54,5	55,2	55,4	55,9	56,1	58,1
		Luuu Metsanduskool	43,2	43,5	50,9	51,9	37,8	42,5
Kutsekeskhariduse nominaalajaga lõpetajate osakaal, %	KOKKU	EESTI	50,6	49	50,4	53,4	54,1	52,7
		Luuu Metsanduskool	66,7	57,7	57,7	59,3	51,4	52,6
Kutseeksami edukalt sooritanute osakaal lõpetajatest, %	KOKKU	EESTI	41,9	50	60,5	68,8	69,6	71,5
		Luuu Metsanduskool	14,2	53,1	51,7	65	81,7	86,6
Kutsehariduse lõpetanute keskmine töine sissetulek, eurot keskmiselt kuus	KOKKU	EESTI	921,3	986,5	1055	1110	1138	
		Luuu Metsanduskool	1048,1	1105,7	1463	1256	1301	
Õpilaste ja õpetajate ametikohtade suhtarv kutseõppeasutuses	KOKKU	EESTI	17,7	17,6	17,1	17,5	18,4	18,3
		Luuu Metsanduskool	14,1	14,1	18,8	18,3	20,1	18,2
Töökohapõhise õppe lõpetanud õpilaste osakaal	KOKKU	EESTI	5,1	9,5	11,9	12,4	15,2	17,2
		Luuu Metsanduskool	6	4,1	14,7	10	9,9	0
Põhitegevuskulu õpilase kohta kutseõppes, eurot	KOKKU	EESTI	3139,8	3237	3792	4217,1	3879,8	
		Luuu Metsanduskool	4749,3	4858,2	7360	6334,9	5840,8	
Kvalifikatsiooninõuetele vastavate õpetajate osakaal kutseõppeasutuses, %	KOKKU	EESTI	80,2	79,9	82,5	84,1	86,1	
		Luuu Metsanduskool	84,2	86,8	89,5	97,5	97,1	
Õpetajate vastavus riigikeele oskuse taseme nõuetele kutseõppeasutuses, %	KOKKU	EESTI	94	93,3	93,2	97	94,7	
		Luuu Metsanduskool	100	100	100	100	100	
Kutseõppeasutuste pinnakasutuse indeks, m2 õpilase kohta	KOKKU	Luuu Metsanduskool		35,8				

Lisa 5. Luua MKi tunnustatud praktikaettevõtted

1. Metsuri ja metsakasvatuse erialadel

Vardi Metsaühistu, Artiston Grupp OÜ, RMK Kirde regioon, Võrumaa Metsaühistu MTÜ
RMK Kirde regioon, Aakri Teenused OÜ, MTÜ Palamuse Metsaselts, Stora Enso Eesti AS
Timberston OÜ, Timberstock OÜ, Alemaa ja Mets OÜ

2. Metsamajanduse spetsialisti erialal

Pajaka Puit OÜ, Aakri teenused OÜ, Tornator Eesti OÜ, AS Vestman Mets, Alemaa ja Mets
OÜ, Tornator Eesti OÜ, Kaleva Puidutööstus OÜ, Artiston OÜ.

3. Metsamasinate juhtimise erialadel

Renlog Eesti OÜ, EGR Grupp OÜ, Valma Saeveski OÜ, Valga Puu OÜ, Järva Puu OÜ,
Ermets OÜ, Ehel OÜ, Vikingmodum OÜ, Eastforest OÜ, Võsasalu OÜ, Albu Metsnik OÜ
Robin Wood Trading OÜ.

4. Matkajuhi erialal

Kulgejate klubi OÜ, Loodusturism OÜ, Wanderlust Matkad OÜ, Viis Aastaaega OÜ, SA Tartu
Keskkonnahariduse Keskus, RMK Pähni külastuskeskus, RMK Oandu külastuskeskus
Tipu Looduskool, SA Vapramäe-Vellavere-Vitipalu.

5. Arboristi erialadel

Puulangetus OÜ, Revatrin Grupp OÜ, Greening OÜ, Ökomets OÜ, OK Acer OÜ, FIE Mart
Hiio, Greenmoto OÜ, Tallinna Botaanikaaed, Artes Terrae OÜ, Linnart OÜ, Sõbra lilled OÜ
Tallinna Keskkonna- ja Kommunaalamet.

6. Maastikuehituse erialal

Estlandscape OÜ, Uma Tara OÜ, Roheline Ruum OÜ, Kivisilla OÜ, Lootos Projektid OÜ
Aia- ja Maastikukujunduse OÜ

7. Puukooliaedniku erialal

Kristiine Puukool OÜ, SA Järvelja Öppe- ja Katsemetskond, Karukäpa puukool OÜ, Luua Metsanduskooli puukool-arboretum, Plantex AS, Vasula Aed OÜ.